

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA o.p.s.

Studijní program: B0413P050002 Ekonomika a management

Studijní obor/specializace: Specializace Řízení lidských zdrojů

Absolventi Škoda Auto Vysoké školy o.p.s., jejich uplatnění na trhu práce a zpětná vazba

Bakalářská práce

Veronika HORKÁ

Vedoucí práce: Mgr. Petr Šulc

Škoda Auto Vysoká škola

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Veronika Horká**
Studijní program: Ekonomika a management
Specializace: Řízení lidských zdrojů

Název tématu: **Absolventi Škoda Auto Vysoké školy o.p.s., jejich uplatnění na trhu práce a zpětná vazba**

Cíl: Teoretickým cílem práce je podání základního přehledu o vzdělávacím systému ČR a následné zaměření na absolventy terciálního vzdělávání, jejich uplatnění na trhu práce. Cílem praktické části bakalářské práce je analyzovat uplatnění a zpětnou vazbu absolventů Škoda Auto Vysoké školy o.p.s., a následně navrhnout opatření vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání ve Škoda Auto Vysoké škole o.p.s.

Rámcový obsah:

1. Úvod, cíl práce.
2. Popis vzdělávacího systému ČR, zaměření na terciální vzdělávání, definice pojmu absolvent z různých pohledů.
3. Přejít a uplatnění absolventů na trhu práce.
4. Charakteristika Škoda Auto Vysoké školy o.p.s.
5. Spolupráce Škoda Auto Vysoké školy o.p.s. s budoucími zaměstnavateli.
6. Dotazníkové šetření absolventů Škoda Auto Vysoké školy o.p.s. a jeho vyhodnocení.
7. Návrhy na opatření na základě výsledků dotazníkového šetření.
8. Závěr práce.

Rozsah práce: 25 – 30 stran

Seznam odborné literatury:

1. HENDL, Jan. *Základy matematiky, logiky a statistiky pro sociologii a ostatní společenské vědy v příkladech*. Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. 556 s. ISBN 978-80-246-4869-9.
2. JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie. 3., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: GRADA, 2018. 400 s. ISBN 978-80-271-0146-7.
3. TAHAL, Radek. *Marketingový výzkum: postupy, metody, trendy*. 2. vyd. Grada Publishing, 2022. 293 s. Expert. ISBN 978-80-271-3535-6.
4. URBAN, Lukáš. *Sociologie: klíčová témata a pojmy*. 2. vyd. Grada, 2022. 278 s. ISBN 978-80-271-3056-6.
5. URBANCOVÁ, Hana; VRABCOVÁ, Pavla. *Strategický management lidských zdrojů*. Praha: Grada, 2023. 296 s. ISBN 978-80-271-3675-9.
6. Český statistický úřad. 2023. *Studenti a absolventi vysokých škol v České republice – 2001–2022*. Praha: Český statistický úřad. Dostupné také z: <https://www.czso.cz/csu/czso/studenti-a-absolventi-vysokych-skol-v-ceske-republice-gr402tsw19>
7. CHAMOUTOVÁ, Daniela a kol., 2020. *Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2019* [online]. Praha: Národní pedagogický institut. ISBN 978-80-7578-032-4. Dostupné z: <https://infoabsolvent.cz/Temata/PublikaceAbsolventi?Stranka=9-0-171>

Datum zadání bakalářské práce: prosinec 2022

Termín odevzdání bakalářské práce: prosinec 2023

L. S.

Elektronicky schváleno dne 30. 5. 2023

Veronika Horká
Autorka práce

Elektronicky schváleno dne 31. 5. 2023

Mgr. Petr Šulc
Vedoucí práce

Elektronicky schváleno dne 31. 5. 2023

doc. PhDr. Karel Pavlica, Ph.D.
Garant studijní specializace

Elektronicky schváleno dne 31. 5. 2023

doc. Ing. Pavel Mertlík, CSc.
Rektor ŠAVŠ

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci vypracoval(a) samostatně a použité zdroje uvádím v seznamu literatury. Prohlašuji, že jsem se při vypracování řídil(a) vnitřním předpisem ŠKODA AUTO VYSOKÉ ŠKOLY o.p.s. (dále jen ŠAVŠ) směrnici Vypracování závěrečné práce.

Jsem si vědom(a), že se na tuto závěrečnou práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, že se jedná ve smyslu § 60 o školní dílo a že podle § 35 odst. 3 je ŠAVŠ oprávněna mou práci využít k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna podle § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách.

Beru na vědomí, že ŠAVŠ má právo na uzavření licenční smlouvy k této práci za obvyklých podmínek. Užiji-li tuto práci, nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, mám povinnost o této skutečnosti informovat ŠAVŠ. V takovém případě má ŠAVŠ právo ode mne požadovat příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to až do jejich skutečné výše.

V Mladé Boleslavi dne

Děkuji Mgr. Petru Šulcovi za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování bakalářské práce. Taktéž bych tímto chtěla vyjádřit poděkování všem respondentům, za vyplnění dotazníku pro výzkumnou část této bakalářské práce. V neposlední řadě patří velké poděkování mému příteli, rodině, přátelům a blízkým za podporu během celého studia.

Obsah

Úvod.....	7
1 Systém vzdělávání v České republice	8
1.1 Struktura vzdělávacího systému v ČR.....	8
1.2 Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání.....	9
1.3 ISCED 2011	10
2 Přejít a uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce	13
2.1 Pojem absolvent z různých pohledů.....	13
2.2 Absolventi vysokých škol v České republice	14
2.3 Trh práce.....	16
2.4 Pracovní uplatnění absolventů.....	16
2.5 Spolupráce škol a zaměstnavatelů.....	20
3 Absolventi Škoda Auto Vysoké školy o.p.s., jejich uplatnění na trhu práce a zpětná vazba	22
3.1 Základní informace o Škoda Auto Vysoké škole o.p.s.	22
3.2 Absolventi Škoda Auto Vysoké školy	24
3.3 Výsledky dotazníkového šetření.....	25
3.4 Analýza dotazníkového šetření	46
3.5 Návrh opatření	49
Závěr	51
Seznam literatury	53
Seznam obrázků a tabulek	56

Seznam použitých zkratk a symbolů

ČSÚ	Český statistický úřad
ISCED	Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
NPI	Národní pedagogický institut
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
ÚP	Úřad práce
SW	Software
ŠA	Škoda Auto a.s.
ŠAVŠ	Škoda Auto Vysoká škola o.p.s.
VŠ	Vysoká škola

Úvod

Vzdělávací systém ČR je tvořen třemi stupni a to primárním, sekundárním a terciálním odpovídající základní, střední, vyšší odborné a vysoké škole. Počet absolventů s vysokoškolským vzděláním se v ČR v průběhu let neustále mění, avšak od roku 2012 byl v ČR zaznamenán jejich značný pokles. Přestože absolventi vysokých škol dlouhodobě vykazují na trhu práce nejnižší míru nezaměstnanosti, zaměstnavatelé se mohou potýkat s několika problémy, kterými mohou být nedostatek praxe, pracovních zkušeností, odborných znalostí apod.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat pracovní uplatnění a zpětnou vazbu absolventů Škoda Auto Vysoké školy o.p.s. a zjistit možné závislosti mezi demografickými charakteristikami a zvolenými otázkami. Nejprve bylo absolventům Škoda Auto Vysoké školy o.p.s. rozesláno dotazníkové šetření, jehož výsledky jsou popsány ve třetí, výzkumné, části této práce společně s hodnocením zmíněných závislostí.

Práce je strukturována do tří kapitol. První kapitola popisuje základní charakteristiky českého vzdělávacího systému, mezinárodní standardní klasifikace vzdělání ISCED a následně jsou porovnány úrovně ISCED s českým systémem vzdělávání. Druhá kapitola se zaměřuje na přechod a uplatnění absolventů vysokých škol na trh práce. Jelikož neexistuje jednotná definice absolventa, je nejprve v druhé kapitole popsán tento pojem z různých pohledů. Následně práce podává informace o počtech absolventů s vysokoškolským vzděláním ČR v letech 2001-2022. Dále se práce zaměřuje na postavení absolventů vysokých škol na trhu práce, zmiňuje jejich výhody a nevýhody podle zaměstnavatelů a možnou spolupráci škol a zaměstnavatelů podle Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ vytvořenou MŠMT. Třetí kapitola nejprve podává základní informace o Škoda Auto Vysoké škole o.p.s., její vizi a misi, nabízených studijních programech, počtech absolventů v jednotlivých letech atd. Práce se v neposlední řadě věnuje výsledkům dotazníkového šetření a následné analýze vybraných vztahů mezi demografickými charakteristikami dotázaných a jejich odpověďmi na určité otázky. Závěrem práce je také návrh opatření podle zjištěných výstupů z dotazníkového šetření a výsledků analýz, vedoucí ke zkvalitnění výuky a aktivitám probíhajícím ve Škoda Auto Vysoké škole o.p.s.

1 Systém vzdělávání v České republice

První kapitola je věnována českému vzdělávacímu systému. Nejprve jsou popsány jednotlivé instituce českého vzdělávacího systému. Jelikož ČR vstoupila v roce 1993 do organizace UNESCO, používá pro možné srovnání s ostatními státy mezinárodní klasifikaci vzdělávání, čemuž jsou věnovány podkapitoly 1.2 a 1.3.

1.1 Struktura vzdělávacího systému v ČR

Strukturu vzdělávacího systému ČR dle evropského informačního systému, Euridyce.cz (2023), tvoří mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, základní umělecké školy, školská zařízení a vysoké školy.

ČR má tři úrovně vzdělávacího systému a to primární, sekundární a terciální stupeň (Nedoseděl, 2021).

Bačáková (2022) zmiňuje ve své příručce „Vzdělávání v České republice“ povinnou školní docházku trvající devět školních roků, jež začíná základní školou od 6 do 15 let, nejpozději však do školního roku, kdy žák dovrší 17let.

Jednotlivé instituce českého vzdělávacího systému popisuje Bačáková (2022) stejně jako Doseděl (2021) následovně:

Předškolní vzdělání, týkající se dětí od 2 do 6 let, poskytuje mateřská škola v souladu s § 34 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Povinnost předškolního vzdělání vzniká v případě, kdy dítě před začátkem školního roku dovrší 5 let a obec, v němž má toto dítě trvalé bydliště, mu musí zajistit místo. Rodiče však mohou požádat o odklad této povinnosti.

Děti od 6-15 let nastupují do základní školy. Základní škola se dělí na první pětiletý stupeň a na druhý čtyřletý stupeň. Žáci mohou po splnění prvního stupně usilovat o přijetí na osmiletá gymnázia či konzervatoře anebo po ukončení 7. ročníku nastoupit na šestiletá gymnázia. Před rokem 1996/97 trvalo primární vzdělávání pouze 8 let, kdy 4 roky představovaly první stupeň a 4 roky druhý.

Většina žáků, která ukončí základní školu pokračuje ve studiu sekundárního stupně na střední škole, a to v podobě gymnázia, střední odborné školy, středního

odborného učiliště či konzervatoře. Žáci si vybírají z uvedených možností dle preferencí zaměření vzdělání. Gymnázia slouží pro všeobecné vzdělání společně také s přípravou na vysokou školu. Střední odborné školy se zaměřují na odbornou a praktickou výuku. Pro studenty orientované na hudbu, zpěv, herectví či zpěv (oblast uměleckou) slouží konzervatoře, na něž je možné nastoupit v případě splnění talentových zkoušek. Všechny tři zmíněné instituty trvají čtyři roky a žáci je ukončují maturitní zkouškou. Střední odborná učiliště nabízejí profesní i praktickou přípravu, avšak studium trvá tři roky (výjimečně dva roky) a žáci získají výuční list.

Absolventi středních škol, kteří úspěšně ukončí studium maturitní zkouškou mohou pokračovat na vyšší odbornou školu či vysokou školu. Od roku 1996/97 byly založeny při některých středních školách vyšší odborné jako mezistupeň mezi střední a vysokou školou. Vyšší odborná škola je stejně jako střední odborná škola prakticky zaměřená a absolventi získávají titul Dis. Vysoké školy poskytují bakalářské, navazující magisterské a doktorské studium.

Terciální stupeň je tvořen vysokými školami. Od roku 1990 se dělí studium na vysoké škole na bakalářské, magisterské a doktorské. Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách udává standardní dobu bakalářského studia nejméně 3 roky, nejvýše 4 roky včetně praxe. Absolventi bakalářských studijních programů získávají akademický titul Bc., jenž se uvádí před jménem. V oblasti umění se jedná o titul BcA., který se rovněž uvádí před jménem. Pokud byl student přijat do studia v oblasti umění bez vzdělání s maturitní zkouškou či vyššího odborného vzdělání v konzervatoři, titul se mu udělí až po dosažení jednoho z uvedených. Magisterské studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou (v případě oblasti všeobecného lékařství, zubního lékařství, veterinárního lékařství a veterinární hygieny rigorózní zkouškou) společně s obhajobou diplomové práce. Absolventům se udělují akademické tituly Ing., Ing. arch., MUDr., MDDr., MVDr., MgA., Mgr., JUDr., PhDr., RNDr., PharmDr., ThLic., či ThDr.

1.2 Mezinárodní standardní klasifikace vzdělání

Česká republika se stala v roce 1993 součástí organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (dále jen UNESCO). UNESCO přispívá k míru a bezpečnosti členských států spoluprací mezi národy prostřednictvím vzdělávání,

vědy, kultury a komunikace s účelem podpory všeobecného respektu, lidským právům a základním svobodám (MZV, 2023).

V roce 1999 byl založen Statistický úřad UNESCO, který provádí globální statistiku v oblasti vzdělávání, vědy a techniky, kultury a komunikace. Byl vytvořen s cílem vylepšit statistická data včas a přesně (UNESCO Institute for Statistics, 2012).

Jednotlivé země mají rozdílnou strukturu vzdělávacího systému. Pro možnost srovnání mezinárodní statistiky a ukazatelů v oblasti vzdělání je zapotřebí určitý rámec pro sběr a vykazování dat o vzdělávacích programech, společně s podobnou úrovní vzdělávacího obsahu. Z tohoto důvodu UNESCO vyvinulo v polovině 70. let, přesněji v roce 1976, Mezinárodní standardní klasifikaci vzdělání ISCED (International Standard Classification of Education). Jedná se tedy o referenční klasifikaci sloužící pro organizaci vzdělávacích programů a souvisejících kvalifikací dle úrovní vzdělání a oborů (OECD, 2015; Doseděl, 2021).

1.3 ISCED 2011

UNESCO přijala v listopadu roku 2011 revidovanou klasifikaci ISCED 2011 z původní klasifikace programů ISCED 97, jenž se liší např. zavedením klasifikace úrovně dosaženého vzdělání podle uznaných vzdělávacích kvalifikací, definuje, co je formální a neformální vzdělávání, úpravou úrovní vzdělávání – z původních 7 na 9, apod. Jednalo se tedy především o záměr zavedení klasifikace vzdělávání. Správcem ISCED je již zmíněný Statistický úřad UNESCO. ISCED 2011 začaly Evropská agentura Eurostat a ČSÚ používat od roku 2014 (OECD, 2015; Doseděl, 2021).

Na ISCED 2011 navazuje ISCED 2013, který se týká změn v oblasti zavedení klasifikace oborů vzdělávání a náhradou za původní podle ISCED 97 (UNESCO Institute for Statistics, 2013).

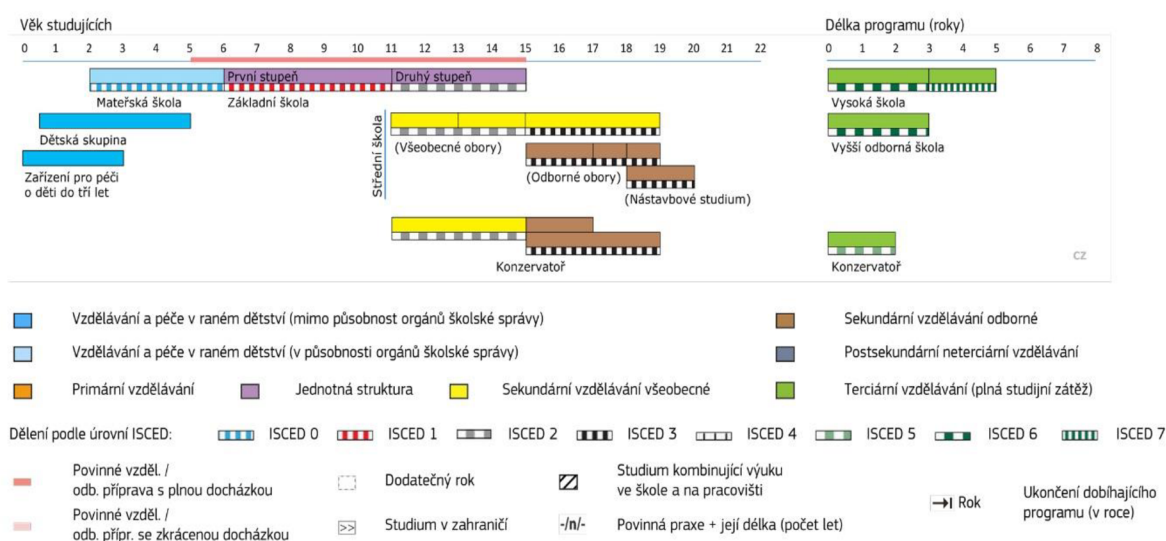
Podle Doseděla (2021) se jednotlivé úrovně vzdělávání ISCED 2011 člení následovně:

- ISCED 0 Preprimární
- ISCED 1 Primární
- ISCED 2 Nižší sekundární

- ISCED 3 Vyšší sekundární
- ISCED 4 Postsekundární neterciální
- ISCED 5 Krátké terciální
- ISCED 6 Bakalářské
- ISCED 7 Magisterské
- ISCED 8 Doktorské.

Dle obr. 1 jsou následně porovnány úrovně ISCED s českým systémem vzdělávání.

Česká republika – 2022/2023

Obr. 1 Stupně českého vzdělávacího systému

Zdroj: Eurydice.cz, 2023

ISCED 0 se dělí na 2 subkategorie, a to na ISCED 01 (rozvoj vzdělávání v raném dětství) a ISCED 02 (preprimární vzdělávání). ISCED 01 je věnován dětem do 2 let. Obvykle pro děti do 3 let do začátku základního vzdělávání slouží druhý stupeň, ISCED 02 (OECD, 2015).

Mateřská škola jakožto předškolní vzdělávání, tedy ISCED 0, připravuje děti na další vzdělávání a eliminuje nedostatky vývoje dítěte před vstupem do základní školy. Dále lze vyčíst z obr. 1, že ISCED 1 v ČR představuje 1. stupeň základního vzdělání a druhý stupeň zastupuje ISCED 2. ISCED 1 a ISCED 2 reprezentují povinnou školní docházku, během které se žáci mají naučit myslet tvořivě a dokázat řešit přiměřené problémy, dokázat komunikovat a spolupracovat, vytvářet

hodnoty, brát v potaz ohleduplnost k ostatním apod. V podkapitole 1.1 „Struktura vzdělávacího systému v ČR“ je vysvětleno dělení středních škol, které podle mezinárodní klasifikace vzdělávání lze označit jako ISCED 3 (Eurydice.cz, 2023).

Přípravu studentů na pracovní trh poskytuje postsekundární neterciální vzdělávání neboli ISCED 4, avšak studenti musí prvně dosáhnout kvalifikace ISCED 3. Postsekundární neterciální vzdělávání slouží absolventům všeobecných programů vzdělávání či pokud získaná úroveň ISCED 3 neodpovídá potřebným kvalifikacím pro pokračování do terciálního vzdělávání (ČSÚ, 2016).

Terciální vzdělávání představuje úrovně ISCED 5,6,7 a 8. Pro možný nástup do terciálního vzdělávání je potřeba mít úspěšně ukončený program na úrovni ISCED 3 či ISCED 4 (Doseděl, 2021).

Krátký cyklus terciálního vzdělávání neboli ISCED 5 představující nejnižší úroveň terciálního vzdělávání má za úkol poskytovat profesní dovednosti, schopnosti a znalosti. Jedná se o úroveň, která je méně náročná než studijní programy na bakalářské nebo jím srovnatelné úrovni. Tato úroveň však umožňuje přenést kredity na pokročilejší úrovně ISCED 6 a ISCED 7. Jedná se především o vyšší technické vzdělávání, komunitní školní vzdělávání atd. (Eurydice.cz, 2023).

Úroveň ISCED 6 odpovídající úrovni bakalářské poskytuje středně pokročilé akademické či profesní znalosti, dovednosti a schopnosti, které vedou k získání prvního diplomu nebo kvalifikaci, která této úrovni odpovídá (Eurydice.cz, 2023).

ISCED 7 neboli magisterská nebo jí odpovídající úroveň prohlubuje akademické či profesní znalosti. Stejně jako u ISCED 6 díky úspěšnému absolvování této úrovně student získá diplom či odpovídající kvalifikaci (Eurydice.cz, 2023).

Pro přijetí do programů na úrovni ISCED 8 nazvanou také jako doktorská nebo jí odpovídající úroveň, je třeba splnit požadavek, kterým je dokončení ISCED 7. Opět se jedná o úroveň, která vede k prohloubení znalostí, dovedností a schopností, avšak v oblasti vědecké (ČSÚ, 2016). Podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách se absolventům doktorských studijních programech uděluje titul Ph.D., který se uvádí za jménem.

2 Přejchod a uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce

Druhá kapitola vysvětluje pojem absolventa z různých perspektiv, a to podle definic ISCED, Ministerstva práce, Ministerstva školství, zákoníku práce a andragogického slovníku pro možné porovnání. Jelikož je bakalářská práce zaměřena na absolventy vysoké školy, druhá teoretická část se zabývá počty absolventů dle jejich dosaženého vzdělání a jejich počty v jednotlivých skupinách oborů v České republice v období od roku 2001 do roku 2022. Práce také popisuje míru nezaměstnanosti a pracovní uplatnění absolventů vysokých škol, včetně jejich mezd a postavení na trhu práce. Jelikož se trh práce neustál mění, je kladen důraz na spolupráci mezi školami a zaměstnavateli, která je klíčová pro modernizaci vzdělávací soustavy a přizpůsobení se potřebám trhu práce, čemuž je věnována podkapitola 2.5.

2.1 Pojem absolvent z různých pohledů

Pojem absolvent nelze definovat jednoznačně. Existují rozdílné definice podle různých kontextů. Vzhledem k tématu práce jsou níže popsány definice z pohledu ISCED, Ministerstva práce, Ministerstva školství, zákoníku práce a pro porovnání z jiného pohledu dle andragogického slovníku.

ISCED definuje absolventa následovně: „*Absolventi úrovně ISCED jsou ti, kteří byli zapsáni a úspěšně ukončili vzdělávací program klasifikovaný jako ukončení úrovně*“ (ČSÚ, 2016). Jedná se tedy o ty, jenž úspěšně ukončili úroveň či jednotlivé úrovně ISCED za sebou, v nichž byli studenti zapsáni s tím, že se vykazuje nejvyšší úspěšně ukončená úroveň.

Ministerstvo práce se společně s Ministerstvem školství z důvodu statistického sledování dohodly na definici absolventa jako „*uchazeče o zaměstnání evidovaného na ÚP ČR podle místa jeho trvalého bydliště k určitému datu (30.4. nebo 30.9. daného roku), u kterého doba od úspěšného ukončení jeho studia nepřekročila 2 roky*“ (MPSV, b.r.).

Pojem absolvent lze pojmout také jako „*subjekt, který ukončil některý druh formálního vzdělávání (střední, vyšší odborné, vysokoškolské vzdělávání) nebo některý typ neformálního vzdělávání (např. kurz podnikového vzdělávání, rekvalifikační kurz, odborné školení apod.)*“ (Průcha a spol. 2014, str. 17).

Z pohledu zákoníku práce je absolvent „zaměstnanec vstupující do zaměstnání na práci odpovídající jeho kvalifikaci, jestliže celková doba jeho odborné praxe nedosáhla po řádném (úspěšném) ukončení studia (přípravy) 2 let, přičemž se do této doby nezapočítává doba mateřské nebo rodičovské dovolené“.

2.2 Absolventi vysokých škol v České republice

V průběhu let se počet absolventů s vysokoškolským vzděláním v ČR stále mění. Statistiky od ČSÚ udávají data o počtu absolventů od roku 2001 do roku 2022 a bere v potaz veřejné i soukromé vysoké školy viz tab. 1. Data rozlišují magisterský studijní program a navazující magisterský program. Magisterský studijní program zahrnuje jak bakalářskou, tak i magisterskou úroveň vzdělání a délka studia je 4 až 6 let. Navazujícím magisterským studijním programem je myšleno vzdělání v délce 1 až 3 roky a představuje pokračování bakalářského studia (ČSÚ, 2023).

Tab. 1 Počet absolventů s vysokoškolským vzděláním v letech 2001-2022 veřejných a soukromých škol ČR

rok	typ studia				
	absolventi celkem	bakalářský	magisterský	navazující magisterský	doktorský
2001	30 105	7 829	17 416	3 803	1 097
2002	31 234	8 010	17 992	3 918	1 356
2003	32 969	8 567	18 710	4 206	1 527
2004	38 382	11 963	19 970	4 748	1 755
2005	44 340	18 261	19 042	5 156	1 950
2006	53 496	25 078	19 381	7 109	2 059
2007	63 794	32 975	17 892	10 765	2 267
2008	73 249	39 108	15 760	16 102	2 378
2009	81 757	45 299	11 712	22 485	2 375
2010	88 075	49 219	9 671	27 087	2 222
2011	93 105	52 037	8 112	30 654	2 439
2012	94 090	52 529	7 166	31 866	2 663
2013	91 693	50 958	5 743	32 733	2 405
2014	88 257	48 335	5 371	32 181	2 467
2015	82 039	43 564	5 001	31 155	2 410
2016	77 382	41 076	4 899	29 155	2 343
2017	72 084	37 132	4 743	27 890	2 387
2018	68 576	34 792	4 540	26 927	2 373
2019	64 253	32 541	4 569	24 893	2 309
2020	62 961	32 536	4 404	24 224	1 847
2021	60 595	31 889	4 253	22 413	2 083
2022	58 699	31 025	4 354	21 317	2 039

Zdroj: ČSÚ, 2023

Počet absolventů se od roku 2001 postupně zvyšoval až do roku 2012, kdy dosáhl vrcholu 94 090 absolventů s vysokoškolským vzděláním. Zatím co se do roku 2012 počet vysokoškolských absolventů ztrojnásobil, v následujících letech počet absolventů do roku 2022 klesl cca o 38 %.

Nejvyšší nárůst počtu absolventů bakalářského programu oproti minulému roku došlo v roce 2007, kdy se jednalo o rozdíl 7 897 absolventů. Stejně jako u celkového počtu absolventů došlo v roce 2012 k maximu bakalářských absolventů a následně došlo k poklesu.

Z tab. 1 lze také vyčíst zájem o magisterské programy oproti navazujícím magisterským programům v první polovině let sběru dat. Oproti bakalářským programům došlo k zvratu počtu absolventů v roce 2009. U magisterského programu dochází od tohoto roku k poklesu absolventů, zatímco u navazujících magisterských programů k nepravidelnému nárůstu. Avšak je nutné vyzdvihnout, že počet absolventů u navazujících magisterských programů byl v roce 2013 cca devětkrát vyšší než v roce 2001 a v roce 2022 byl počet téměř šestkrát vyšší.

Absolventů doktorských programů bylo a je stále nejméně. Jedná se přibližně pouze o 3,5 % absolventů z celkového počtu (ČSÚ, 2023).

ČSÚ (2023) uvádí, že v roce 2001 podíl absolventů soukromých vysokých škol představoval 0,4 % s následnou stoupající tendencí do roku 2012, kdy se podíl rovnal 18,3 %. V následujících 10 let došlo opět k postupnému poklesu na 10,5 %. Pokud jde o vývoj počtu všech vysokoškolských absolventů jednotlivých skupin oborů, v letech 2012-2022 se na prvním a druhém místě i přes neustálý rapidní pokles počtu absolventů, drží skupiny Obchod, administrativa a právo a Technika, výroba a stavebnictví, Vzdělávání a výchova, Zdravotní a sociální péče a Společenské vědy, žurnalistika a informační vědy apod. Na posledním místě s nejnižším počtem absolventů je obor Zemědělství, lesnictví, rybářství a veterinářství.

Co je nutné však podotknout, i když se počet absolventů s terciálním vzděláním neustále snižuje, v roce 2001 byl podíl osob populace s terciálním vzděláním pouhých 12 %, v roce 2021 však představoval 35 % (MPSV, 2023).

2.3 Trh práce

Trh práce představuje navzájem působící poptávku, nabídku a cenu, přičemž cenou je v tomto smyslu myšlena mzda. Nositelem práce, nabízející, jsou lidé se svými biologickými a psychickými rysy společně s lidskými právy. Trh práce je tudíž ovlivňován vládou, např. zdaňováním pracovních příjmů, právní regulací v podobě zákonů či nařízení, jež upravují vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem apod. Druhou stranu, poptávajících, tvoří firmy a podniky zaměstnavatele (Jurečka a spol., 2018).

Jedním z nabízejících na trhu práce jsou absolventi vysokých škol. Podle signální teorie úspěch v zaměstnání úzce souvisí s úspěchem na univerzitě. Teorie také říká, že se dá od absolventů univerzit očekávat vysoká produktivita z důvodu schopnosti se vzdělávat a projít systémem zkoušek (Jurečka a spol., 2018).

Na pracovním trhu můžeme nalézt diverzitu, stejně jako na konkrétním pracovišti, která je ovlivněna vzděláním atd. Zaměstnavatelé často nevěnují pozornost skupinám pracovníků, kteří mají specifické potřeby. Mezi takové skupiny lze zařadit např. ženy s malými dětmi, osoby se zdravotním a psychickým postižením ale právě také absolventy bez praxe (Urbancová a Vrabcová, 2023).

Absolventi bez praxe se na pracovním trhu významně liší oborem vzdělání a dosaženým stupněm vzdělání. Dlouhodobě však nejmenší míru nezaměstnanosti na trhu práce dosahují absolventi vysokých škol, vysokých odborných škol či gymnázií (Urbancová a Vrabcová, 2023).

Podle výzkumu MPSV z roku 2023 mají zaměstnavatelé největší zájem o kvalifikované pracovníky, specialisty. Dále pak MPSV uvádí snížení míry participace u věkové skupiny 20-24 let o 19,5 % z důvodu rostoucí míry osob s terciálním vzděláním (MPSV, 2023).

2.4 Pracovní uplatnění absolventů

NÚV říká, že by absolvent školy vstupující na trh práce měl být připravován v průběhu vzdělávání tak, aby měl dobré předpoklady pro uplatnění. Měl by být schopen se pružně adaptovat na nové podmínky, reagovat na nové trendy a také se dále rozvíjet a vzdělávat. Aby tomu tak bylo, školský systém musí reagovat na potřeby a požadavky trhu práce, které se ovšem časem mění (NPI, 2022).

Pracovní trh se soustřeďuje spíše na zaměstnance s vyšší klasifikací, a tudíž absolventi VŠ získávají zaměstnání snáz a je tedy evidentní, že vysokoškolské vzdělání může sloužit jako pojistka proti nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti v ČR u vysokoškoláků klesá nepřímo úměrně s rostoucím vzděláním (Nedoseděl 2021).

Výzkumná zpráva ze sběru dat 2022 od NPI, jenž je výsledkem dotazníkového šetření s 1188 odpověďmi, zmiňuje preferenci absolventů u pouhých 17 % zaměstnavatelů. Ostatní se přijímání absolventům nebrání, nevyhýbají se jim, ale nepreferují je. Pouhá 2 % zaměstnavatelů nejsou ochotni nebo nemohou přijímat absolventy. Z pohledu ekonomických sektorů přijímají absolventy vysokých škol nejvíce firmy a instituce kvartérního sektoru, kam patří vzdělávání, výzkum, věda. Při náboru absolventů se nejvíce očekává právě od těch s vysokoškolským vzděláním.

Podle NPI (2023), hlavními důvody, proč firmy přijímají absolventy jsou:

- ochota se vzdělávat, rozvíjet se, přijímat názory,
- nemají žádné návyky z předchozího zaměstnání,
- flexibilita, ochota a chuť pracovat,
- nedostatek uchazečů s praxí na trhu práce,
- přínos nových teoretických a technologických znalostí.

Dále podle výzkumu firmy oceňují a uznávají pracovní zkušenosti absolventů, především ze zahraničí. Je však zajímavé, že v kvartérním sektoru zaměstnavatelé uznávají praxi méně než v sekundárním či terciálním sektoru (NPI, 2023).

Z druhého pohledu, podle NPI (2023), pouhých necelých 10 % firem nemá problém s přijmutím absolventa. Zbytek se setkává s následujícími problémy:

- představy absolventů o výši mzdy, pracovním zařazení či pracovní době,
- nedostatek praxe, pracovních zkušeností, kvalitních odborných znalostí,
- nízká úroveň pracovní morálky, mentální nevyzrálost,
- déle jim trvá se zapracovat,
- nedostatek absolventů nebo se na danou pracovní pozici nehlásí.

Zaměstnavatelé také vidí individuální problémy v nedostatečné připravenosti absolventů s vysokoškolským vzděláním v oblasti praktických zkušeností, ochotě nést odpovědnost, nedokáží vést a řídit ostatní, nemají zkušenosti a schopnosti s jednáním s lidmi či najít odpovídající řešení neočekávaných problémů anebo podat dobrý výkon pod tlakem (NPI, 2023).

Z pohledu všech zemí OECD, v roce 2021, nebylo na pracovním trhu aktivních pouhých 10 % s terciálním vzděláním ve věku od 25 do 34 let. Avšak ve srovnání s průměrem, tato míra v ČR byla více než dvojnásobná, a to ve výši 21,2 %. Dále OECD uvádí, že v ČR míra nezaměstnanosti dospělých s terciálním vzděláním ve věku od 25 do 34 let, představovala v letech 2019 a 2021 pouhé 1 % pracovní síly. Souhrnně z dat vyplývá, že má ČR ve srovnání s jinými evropskými zeměmi nízký podíl nezaměstnaných s terciálním vzděláním (OECD, 2022).

Záznamy o nezaměstnanosti čerstvých absolventů jsou ovlivněny tím, že spousta absolventů pokračuje ve svém vzdělávání. Tím pádem hodnota míry nezaměstnanosti, která je definována jako poměr nezaměstnaných absolventů na celkovém počtu absolventů, nedokáže přesně odrazit, kteří absolventi skutečně vstoupili na trh práce. Míra nezaměstnanosti absolventů s bakalářským vzděláním činila v roce 2018 2,4 % a u navazujících magisterských absolventů 2,2 % (NPI, 2020).

Pro porovnání s konkrétními čísly ČSÚ (2023) vykazuje k roku 2022 celkem 13 tisíc nezaměstnaných vysokoškolských absolventů. Tab. 2 znázorňuje jejich přesný počet. Bohužel, údaj pro délku trvání nezaměstnanosti v intervalu 4 roky a více není k dispozici, jelikož údaje byly nespolehlivé. Proto ho ČSÚ nevykázal a neobjevuje se ani v tabulce.

Z celkového počtu, dle tab. 2, bylo nezaměstnaných 6 000 absolventů, tedy téměř polovina, kratší dobu než 3 měsíce. Do půl roku si našlo práci 2 400 absolventů a téměř stejný počet do 1 roku. Do dvou let bylo nezaměstnaných 1 200 vysokoškoláků. Do 4 let se počet již snížil na 400.

Tab. 2 Délka trvání nezaměstnanosti vysokoškolsky vzdělaných

nezaměstnaní	úroveň nejvyššího dosaženého vzdělání (vysokoškolské)
délka trvání nezaměstnanosti	
- méně než 3 měsíce	6 000
- od 3 měsíců do méně než 6 měsíců	2 400
- od 6 měsíců do méně než 1 rok	2 600
- od 1 roku do méně než 2 roky	1 200
- od 2 let do méně než 4 roky	500

Zdroj: ČSÚ, 2023

S pracovním uplatněním souvisí také velmi důležitý faktor, a to výše odměny za práci, tedy mzdy.

Obr. 2 znázorňuje rozložení mezd podle úrovně nejvyššího dosaženého vzdělání výši mezd společně s výši mezd v důležitých kvantilech. Z obr. 2 lze vyčíst následující informace o zaměstnancích s vysokoškolským vzděláním:

- průměrná mzda zaměstnanců činila 64 942 Kč,
- Pouhých 5 % zaměstnanců mělo menší mzdu než 24 392 Kč,
- 90 % zaměstnanců mělo vyšší mzdu než 30 526 Kč,
- ¼ zaměstnanců měla menší mzdu než 40 987 Kč,
- medián představující hodnotu mzdy uprostřed mzdového rozložení, činil 52 903 Kč,
- horní neboli 3. kvartil vypověděl, že 75 % zaměstnanců mělo nižší mzdu než 74 125 Kč,
- 10 % mezd bylo vyšších než 108 732 Kč,
- 95 % zaměstnanců mělo mzdu nižší než 140 612 Kč.

VZDĚLÁNÍ ZAMĚSTNANCE	Průměrná mzda Average earnings	Mzdy v důležitých kvantilech <i>Earnings (CZK) in main quantiles</i>						
		P5	P10	P25	P50	P75	P90	P95
		5.percentil 5th percentile	1.decil 1st decile	1.kvartil 1st quartile	Medián Median	3.kvartil 3rd quartile	9. decil 9th decile	95.percentil 95th percentile
C E L K E M	43 413	18 863	21 402	28 095	37 418	49 749	67 528	86 059
základní a nedokončené	30 645	16 934	18 288	22 375	28 735	35 953	44 026	50 457
střední bez maturity	33 489	17 867	19 776	24 476	31 617	39 812	49 031	56 013
střední s maturitou	42 182	19 863	22 988	29 780	38 217	49 119	63 135	75 598
vyšší odborné a bakalářské	49 709	22 935	27 138	34 617	43 575	56 507	74 813	93 587
vysokoškolské	64 942	24 392	30 526	40 987	52 903	74 125	108 732	140 612
<i>neuveđeno</i>	37 752	17 533	19 978	24 784	33 278	43 550	55 554	69 295

Obr. 2 Výše mezd za rok 2022

Zdroj: ČSÚ, <https://www.czso.cz/csu/czso/struktura-mezd-zamestnancu-2022>

2.5 Spolupráce škol a zaměstnavatelů

Dokument Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ od MŠMT poukazuje na neustále měnící se svět 21. století. Aby bylo možné na změny reagovat, je nutné na změny připravit i vzdělávací soustavu ČR. Cílem Strategie 2030+ je tedy modernizace vzdělávání, které lze docílit proměnou organizace a způsobu vzdělávání např. odborným vzděláváním a spoluprací škol se zaměstnavateli (MŠMT, 2020).

I přes stále častější příklady úspěšné praxe v oblasti odborného vzdělávání díky zapojení zaměstnavatelů do praxe a odborného výcviku, které žáci absolvují, se stále nedaří propojit vzdělávání s potřebami trhu, jenž se neustále mění. Školní systém tak nemůže na tyto měnící se požadavky dostatečně reagovat. Je nezbytné rozšířit možnosti vzdělávání žáků prostřednictvím zavedení duálního systému vzdělávání přizpůsobeného podmínkám v České republice. Toho lze dosáhnout prostřednictvím dobrovolné spolupráce mezi školami a firmami s co nejširším rozsahem. Bude také podporována přímá komunikace se zástupci zaměstnavatelů, jejíž cílem má být zajištění předání informací o východiscích a benefitech odborné přípravy žáku, která by ideálně měla probíhat na reálných pracovištích zaměstnavatelů s daným standardem kvality (MŠMT, 2020).

Ze zmíněných důvodů lze vyvodit nutnost přepracování rámcových vzdělávacích programů tak, aby absolventi měli potřebné dovednosti pro vstup na trh práce. Zároveň by také měli být připraveni na celoživotní učení a fungování ve společnosti (MŠMT, 2020).

Cílem je dále podpořit již realizované zapojení odborníků z praxe do výuky a také praxí pedagogických pracovníků ve firmách. Má být také zahájeno systematické začleňování příslušných ministerstev, jako jsou MPO, MZe, MPSV, MZ, MMR, MD a krajů, podle odvětví a oborové soustavy do podpory specificky orientovaných škol či oborů. To se má uskutečnit prostřednictvím akčního plánu schváleného vládou. Zaměstnavatelé budou aktivně zapojováni do podpory škol jak přímými, tak nepřímými dohodami o spolupráci (MŠMT, 2020).

Jedním z nejdůležitějších a klíčových prostředků k naplnění strategického cíle je oboustranný vztah a komunikace mezi zaměstnavateli a sférou vzdělávání tak, byly funkční a efektivní (MŠMT, 2020).

3 Absolventi Škoda Auto Vysoké školy o.p.s., jejich uplatnění na trhu práce a zpětná vazba

Třetí část bakalářské práce, výzkumná, se zaměřuje na absolventy ŠAVŠ, jejich uplatnění na trhu práce a jejich zpětnou vazbu. Nejprve je představena samotná ŠAVŠ, její vize a mise, bakalářské a navazující magisterské studijní programy, které nabízí a také čím se oproti jiným VŠ liší. Následně jsou vyobrazeny počty absolventů ŠAVŠ v jednotlivých letech a také výsledky dotazníkového šetření. V neposlední řadě jsou také popsány výsledky dotazníkového šetření a vybraných analýz. Součástí výzkumné části je také návrh opatření vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání.

3.1 Základní informace o Škoda Auto Vysoké škole o.p.s.

Škoda Auto vysoká škola (dále jen „ŠAVŠ“), založena v roce 2000 společností Škoda Auto a.s. (dále jen „ŠA“), byla do roku 2013 samostatným oddělením v rámci ŠA struktury. Od roku 2013 je ŠAVŠ obecně prospěšnou společností. Jedná se o soukromou vysokou školu se zaměřením na podnikohospodářské, technickoekonomické studijní programy a programy orientované na podnikovou informatiku. ŠAVŠ působí v Mladé Boleslavi, kde byla založena v roce 2000 a od roku 2016 má také pobočku v Praze (Škoda Auto Vysoká škola, 2023).

Vize ŠAVŠ

Škoda Auto vysoká škola:

- *„je mezinárodně uznávaná vysoká škola propojená s průmyslem, zejména automobilovým,*
- *je atraktivní pro talentované a vysoce motivované české i zahraniční studenty,*
- *poskytuje relevantní znalosti, dovednosti a praktické zkušenosti zajišťující absolventům vysokou zaměstnanost“ (Škoda Auto Vysoká škola, 2023).*

Mise ŠAVŠ

Škoda Auto vysoká škola:

- *„uskutečňuje unikátní studijní programy spadající do technických oblastí vzdělávání a do oblastí vzdělávání informatika a ekonomické obory,*
- *reflektuje nejnovější vědecké a vzdělávací trendy,*
- *kombinuje akademickou excelenci se studentskými praxemi a pracovními zkušenostmi studentů,*
- *podílí se na národních a mezinárodních výzkumných projektech,*
- *reaguje na potřeby předních společností automobilového průmyslu,*
- *dosahuje vysoké úrovně internacionalizace,*
- *hlásí se k hodnotám udržitelnosti, diverzity a společenské zodpovědnosti,*
- *plní třetí roli vysoké školy na národní, regionální a místní úrovni“ (Škoda Auto Vysoká škola, 2023).*

ŠAVŠ aktuálně nabízí studium tří bakalářských a tří navazujících magisterských studijních programů. Jak bakalářskými, tak i navazujícími magisterskými programy jsou Ekonomika a management, Podniková ekonomika a manažerská informatika a Průmyslový management. Bakalářský program Ekonomika a management se dále dělí na specializace, jimiž jsou Management obchodu, Logistika a management kvality, Řízení lidských zdrojů, Finanční řízení a nově zavedenou specializaci Nákup. Navazující magisterský program Ekonomika a management se stejně jako bakalářský dělí na specializace, a to na Mezinárodní marketing, Řízení mezinárodních dodavatelských řetězců a nákupu, Finance v mezinárodním podnikání a Řízení lidských zdrojů v mezinárodním prostředí. V rámci strategického záměru od roku 2021, cílový stav roku 2025 zahrnuje také akreditovaný doktorský studijní program Ekonomika a management a status univerzitní vysoké školy (Škoda Auto Vysoká škola, 2023).

ŠAVŠ je unikátní tím, že studenti jak bakalářských, tak navazujících magisterských programů mají povinně v rámci studijního plánu splnit praxi, jež vede k rozvoji, rozšíření znalostí a dovedností společně s propojením teoretických východisek

s praxí a následné lepší uplatnitelnosti. Student si také zpravidla přináší z odborné praxi téma své závěrečné práce (Škoda Auto Vysoká škola, 2023).

Studenti ŠAVŠ mají také jedinečnou možnost se zapojit do programu duálního vzdělávání, uskutečňovaného od roku 2019 se ŠA. Program duálního vzdělávání umožňuje kombinaci intenzivní a rozsáhlé praxe se studiem. V akademickém roce 2022/2023 ŠAVŠ se do programu duálního vzdělávání ŠAVŠ zapojily tyto firmy: Škoda Auto a.s., Forvia, Kautex Textron Bohemia spol. s.r.o., Thimm Obaly, k.s., DHL automotive s.r.o. a Československá obchodní banka, a.s. (Škoda Auto Vysoká škola, 2023).

ŠAVŠ nabízí i kurzy celoživotního vzdělávání určené pro firemní sektor i veřejnost. Příkladem zmiňovaného kurzu je velmi žádaný program MBA Global Management in Automotive Industry, který se uskutečňuje v anglickém jazyce prostřednictvím nástroje MS Teams (Škoda Auto Vysoká škola, 2023).

3.2 Absolventi Škoda Auto Vysoké školy

Tab. 3 byla vytvořena stejným způsobem, jakým byla vytvořena Tab.1 „Počet absolventů s vysokoškolským vzděláním v letech 2001-2022 veřejných a soukromých škol ČR“ pro možné porovnání. Tab. 3 znázorňuje počty absolventů ŠAVŠ v průběhu let 2004-2022. Z Tab. 3 lze vyčíst, že ŠAVŠ měla první absolventy v roce 2004 s počtem 43 s bakalářským titulem. První absolventi ŠAVŠ navazujícího magisterského studia úspěšně ukončili studium v roce 2008. Oproti počtu všech vysokoškolských absolventů ČR ŠAVŠ nepředstavuje rapidní klesající trend počtu absolventů, spíše naopak.

Tab. 3 Počty absolventů Škoda Auto Vysoké školy o.p.s.

rok	typ studia		
	absolventi celkem	bakalářský	navazující magisterský
2004	43	43	–
2005	51	51	–
2006	63	63	–
2007	44	44	–
2008	64	49	15
2009	118	84	34
2010	145	109	36
2011	151	107	44
2012	128	90	38
2013	142	91	51
2014	144	82	62
2015	184	123	61
2016	200	143	57
2017	198	146	52
2018	231	145	86
2019	181	117	64
2020	203	138	65
2021	216	135	81
2022	218	150	68

Zdroj: vlastní zpracování dle interního zdroje Škoda Auto Vysoké školy

3.3 Výsledky dotazníkového šetření

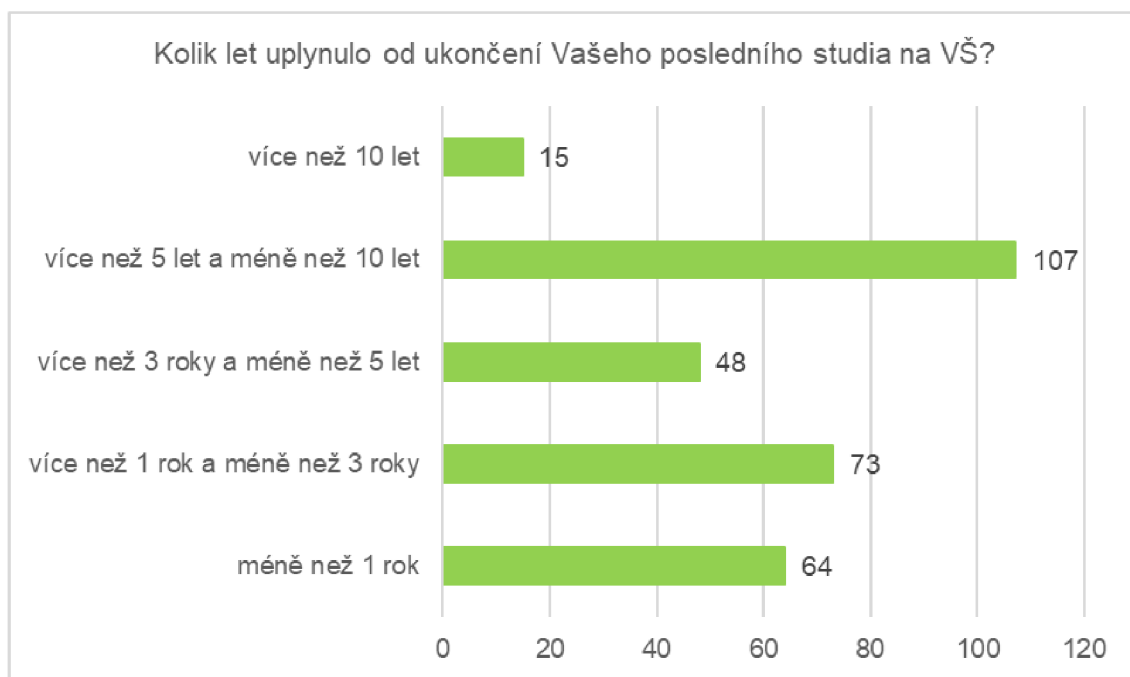
Pro zjištění uplatnění absolventů ŠAVŠ a zároveň získání jejich zpětné vazby ke kvalitě vzdělávacího procesu, byl vytvořen v Microsoft Forms dotazník, jenž měl 37 otázek a byl rozeslán prostřednictvím e-mailu. Celkem bylo osloveno 1837 absolventů, avšak některé e-mailové adresy byly nedoručitelné. Dotazník byl vytvořen ve spolupráci s prorektorem pro studijní záležitosti Mgr. Petrem Šulcem a také s garanty jednotlivých studijních programů a specializací. Dotazník byl také inspirován projektem TAČR „Návrh strategického rámce vysokoškolského vzdělávání pro sektor automotive.“ Jednotlivé otázky jsou rozděleny do 8 tematických okruhů: studium na ŠAVŠ a jinde, první zaměstnání, současné zaměstnání, pracovní pozice, kompetence získané na ŠAVŠ, výukové metody, další spolupráce/studium na ŠAVŠ, sociodemografické údaje. Otázky měly různou podobu a to uzavřenou, otevřenou či v podobě Likertovy škály. Dotazník vyplnilo

celkem 307 absolventů ŠAVŠ, přičemž otázky byly z důvodu citlivosti dobrovolné. Proto se počet respondentů, kteří odpověděli na jednotlivé otázky nerovná u některých z odpovědí počtu 307.

Následně jsou popsány výsledky dotazníkového šetření rozdělené dle okruhů. Z důvodu rozsáhlého dotazníku a jelikož se jedná o bakalářskou práci, budou většinou výsledky odkazovány na výčet dat z grafů a tabulek.

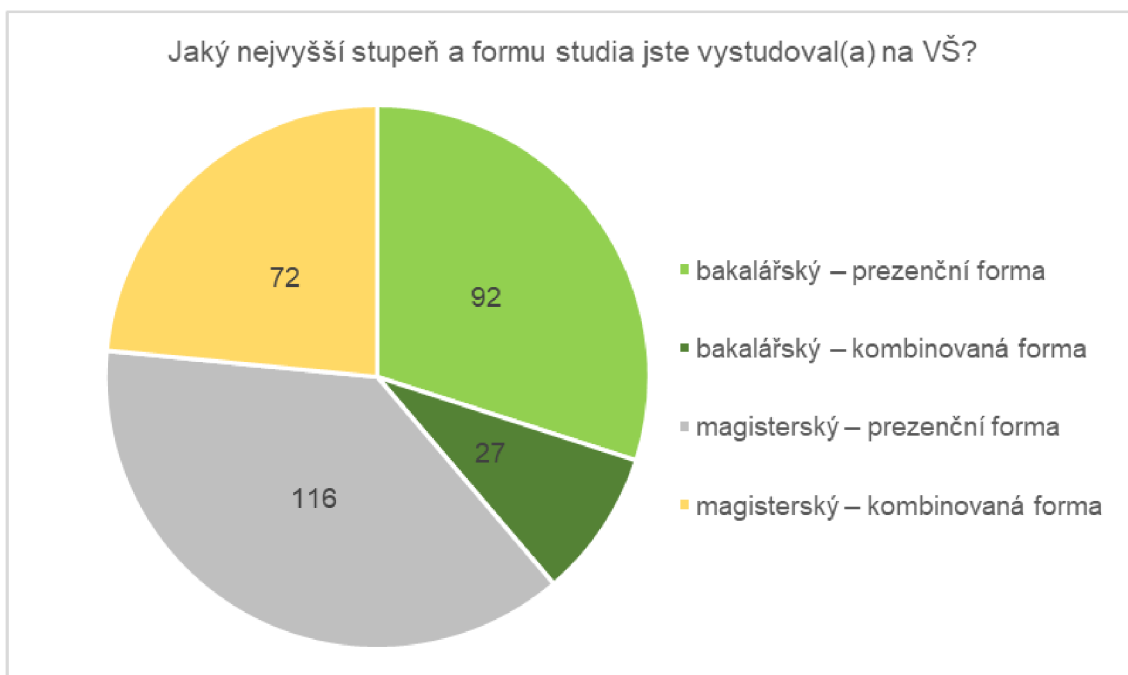
3.3.1 Studium na ŠAVŠ a jinde

Počet let od ukončení posledního studia VŠ absolventů ŠAVŠ znázorňuje obr. 3, z něhož lze vyčíst, že nejvíce respondentů bylo v rozmezí od ukončení studia více než 5 let a méně než 10 let. Nejméně odpovědí bylo získáno od respondentů, kteří ukončili poslední studium na VŠ před více než 10 lety.

Obr. 3 Počet let od ukončení posledního studia na VŠ

Z obr. 4 je patrné, že největší počet respondentů úspěšně vystudovalo prezenční formou navazující magisterský program. Naopak nejmenší počet absolventů vystudovalo bakalářský studijní program v kombinované formě. Ani jeden z absolventů nevystudoval doktorský stupeň vzdělání.

Obr. 4 Stupeň vzdělání a forma studia respondentů

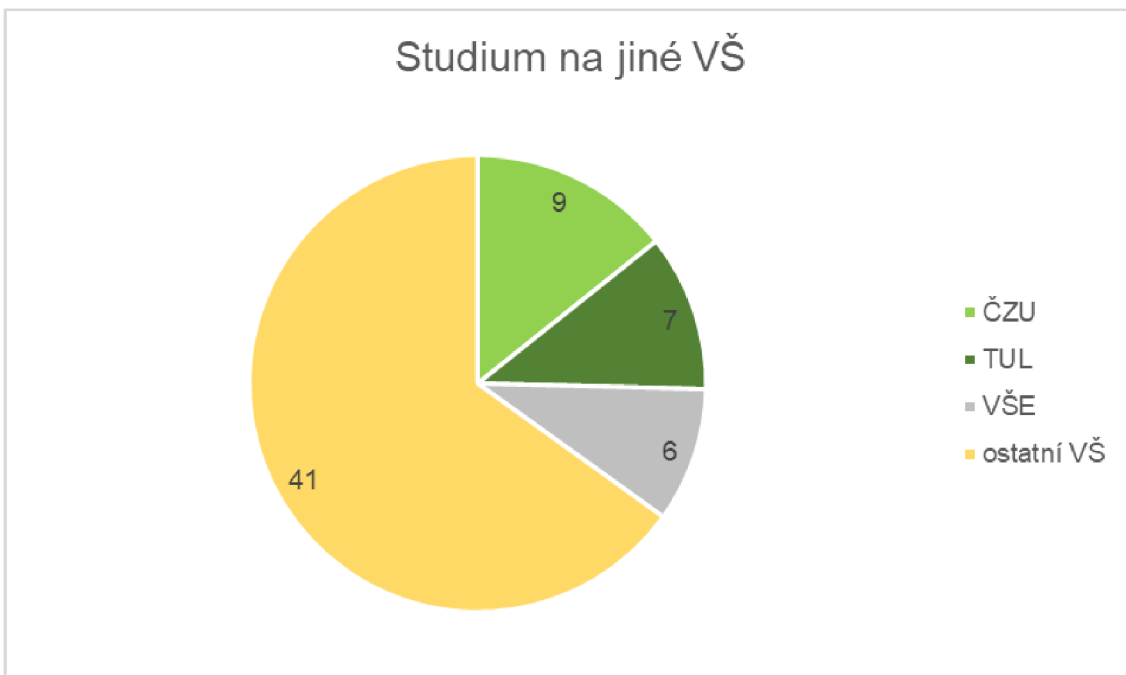
Následná tab. 4 popisuje počty absolventů jednotlivých studijních programů, oborů a specializací, kteří se zapojili do vyplnění dotazníku. Respondenti mohli vybrat až 2 odpovědi, v případě že na ŠAVŠ studovali bakalářský i navazující magisterský studijní obor, program či specializaci.

Nejčastěji odpověděli respondenti specializace Management obchodu/oboru Podniková ekonomika a management obchodu. Nejméně odpovědí bylo získáno od absolventů bakalářských i navazujících magisterských programů Podniková ekonomika a manažerská informatika a také programu Průmyslový management, což bylo očekáváno, jelikož se počty absolventů těchto programů zatím pohybují v řádu jednotek.

Tab. 4 Počet absolventů jednotlivých oborů, programů a specializací, kteří vyplnili dotazník

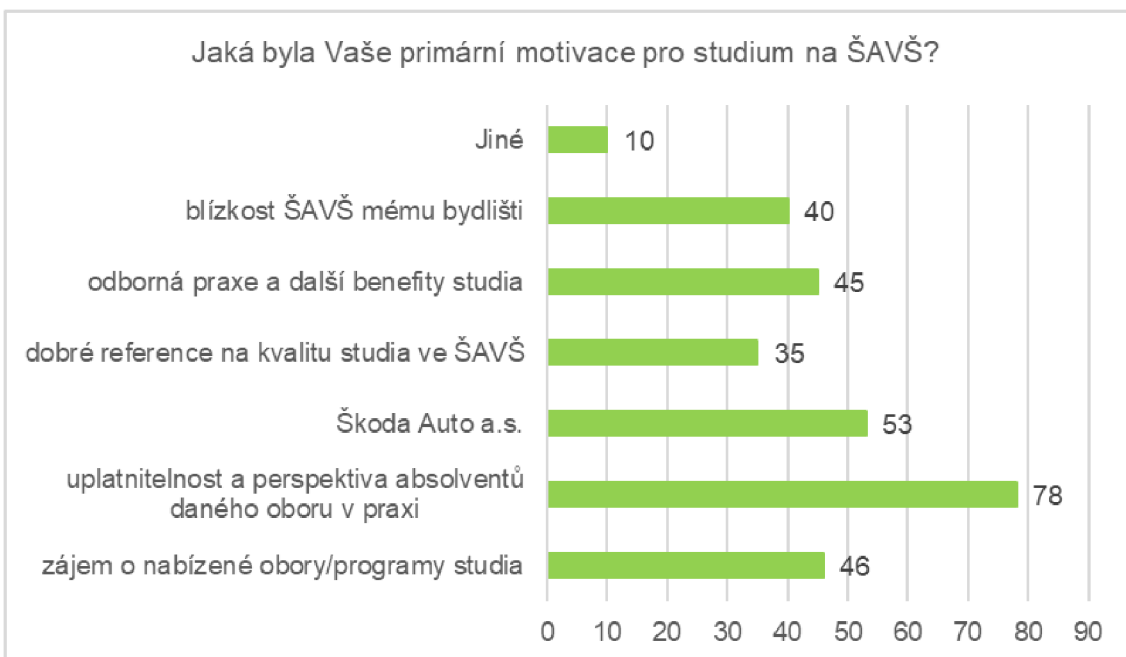
Jaký studijní obor/program/specializaci jste vystudoval(a) na ŠAVŠ?	počet absolventů
Bc: Program: Ekonomika a management: specializace: Finanční řízení/ obor: Podniková ekonomika a finanční management	41
Bc: Program: Ekonomika a management: specializace: Logistika a management kvality/ obor: Podniková ekonomika a řízení provozu, logistiky a kvality/ obor: Podniková ekonomika a management provozu	68
Bc: Program: Ekonomika a management: specializace: Management obchodu/ obor: Podniková ekonomika a management obchodu	91
Bc: Program: Ekonomika a management: specializace: Řízení lidských zdrojů/ obor: Podniková ekonomika a řízení lidských zdrojů	42
Bc: Program: Podniková ekonomika a manažerská informatika	2
Bc: Program: Průmyslový management	0
Mgr: Program: Ekonomika a management: specializace: Finance v mezinárodním podnikání/ obor: Globální podnikání a finanční řízení podniku	20
Mgr: Program: Ekonomika a management: specializace: Mezinárodní marketing/ obor: Globální podnikání a marketing	84
Mgr: Program: Ekonomika a management: specializace: Mezinárodní podnikání a právo/ obor: Globální podnikání a právo	14
Mgr: Program: Ekonomika a management: specializace: Řízení mezinárodních dodavatelských řetězců/ obor: Podniková ekonomika a management provozu	50
Mgr: Program: Podniková ekonomika a manažerská informatika	1
Mgr: Program: Průmyslový management	1

Následně bylo dotazováno, zda respondenti vystudovali i jinou VŠ. Celkem na tuto otázku odpovědělo 63 respondentů s celkovým počtem 36 vysokých škol. 9 z nich absolvovalo ČZU, 7 absolventů studovalo na TUL, 6 na VŠE apod. Studium na jiné VŠ znázorňuje obr. 5 níže.

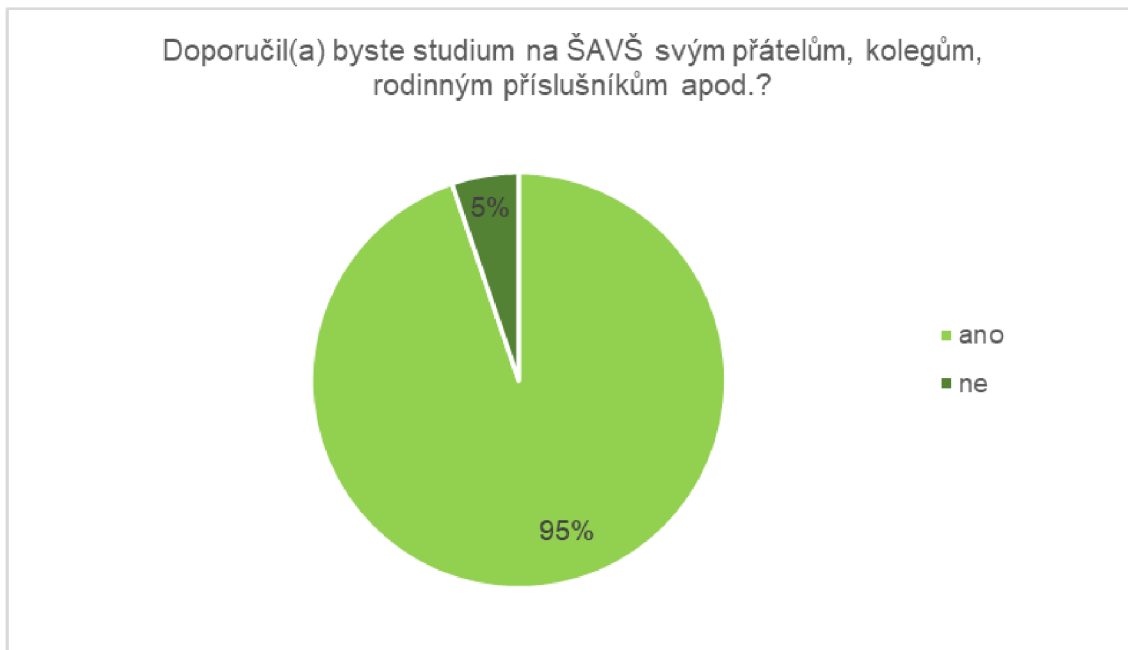
Obr. 5 Studium na jiné VŠ

Pro zjištění, proč si absolventi vybrali ŠAVŠ byla vytvořena otázka na primární motivaci pro studium na ŠAVŠ viz obr. 6, ze kterého lze vyčíst, že největší motivací pro 78 absolventů byla uplatnitelnost a perspektiva absolventů daného oboru v praxi.

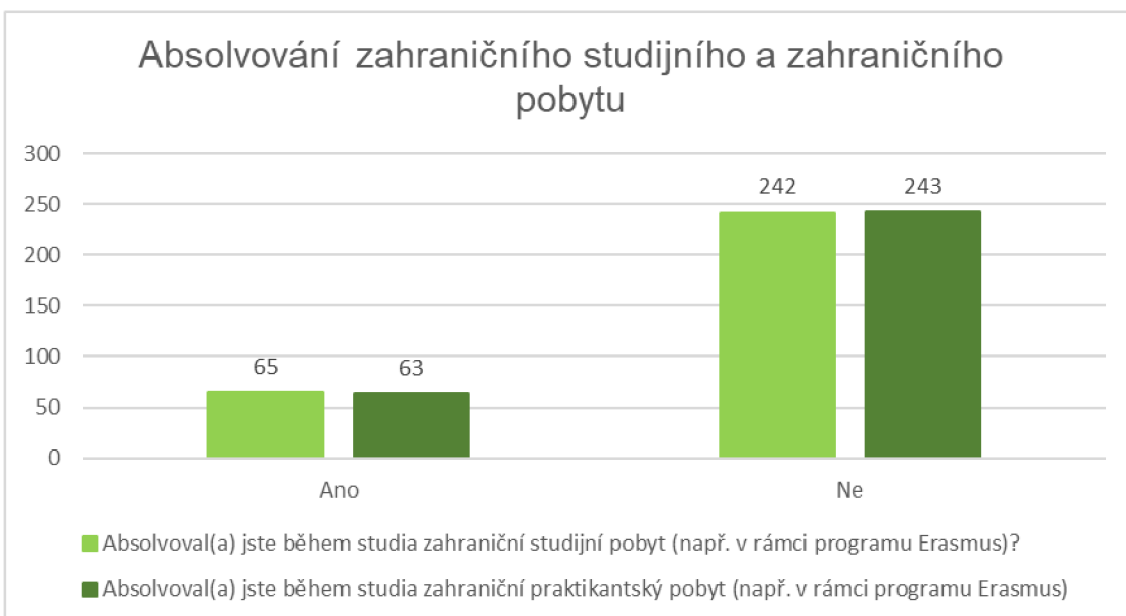
Obr. 6 Motivace pro studium na ŠAVŠ

Dalším zjištěným výstupem bylo doporučení studia na ŠAVŠ svým přátelům, kolegům, rodinným příslušníkům apod., kdy by 291 respondentů studium na ŠAVŠ doporučilo a 16 by nedoporučilo. Viz obr. 7 je patrné, že by studium doporučilo 95 % absolventů.

Obr. 7 Doporučení studia na ŠAVŠ

V průběhu vzdělávání absolvovalo 65 z dotazovaných zahraniční studijní pobyt a 63 dotazovaných se zúčastnilo zahraničního praktikantského pobytu. 36 respondentů považovalo zahraniční studijní program za velmi důležitý pro budoucí uplatnění v praxi. 44 respondentů si myslí, že praktikantský pobyt je pro budoucí uplatnění v praxi také velmi důležitý. Odpovědi jsou znázorněny na obr. 8 a 9.

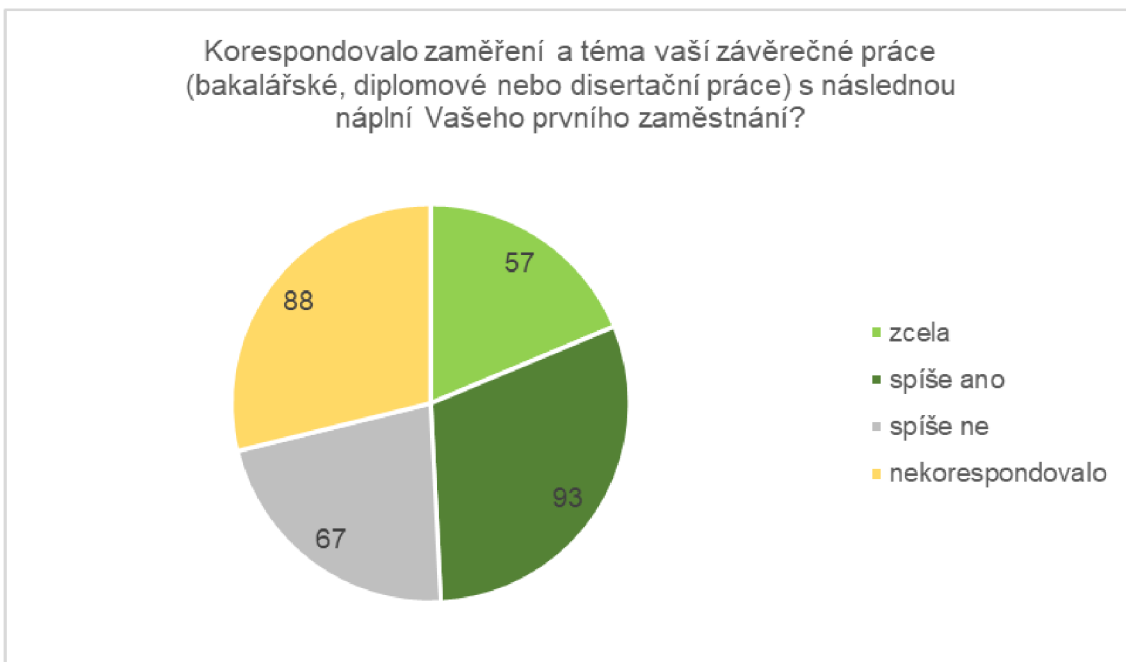

Obr. 8 Absolvování zahraničního studijního a zahraničního pobytu

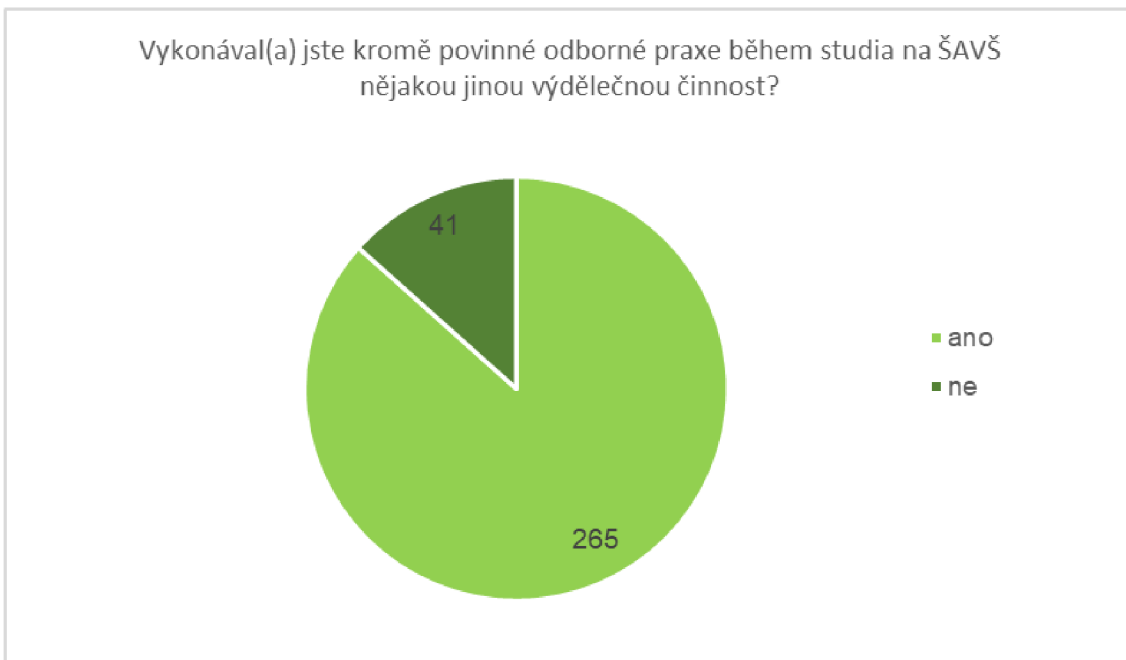
Obr. 9 Důležitost zahraničního studijního a praktičtého pobytu

Obr. 10 vyjadřuje vyrovnanost odpovědí respondentů na korespondenci mezi zaměřením závěrečné práce s následnou náplní prvního zaměstnání. 150 absolventů odpovědělo, že jejich téma závěrečné práce zcela korespondovalo anebo spíše korespondovalo s prvním zaměstnáním. Mírně převažující počet respondentů, přesněji 155, uvedl, že spíše neměl nebo vůbec neměl soulad mezi tématem své závěrečné práce a svým prvním zaměstnáním.

Obr. 10 Korespondence ZP s náplní prvního zaměstnání

Otázka č. 12, vyobrazena obr. 11, se zaměřovala na to, zda respondenti během studia vykonávali kromě povinné odborné praxe během studia nějakou jinou výdělečnou činnost. 87 % respondentů uvedlo, že ano.

Obr. 11 Vykonání jiné výdělečné činnosti kromě povinné odborné praxe

3.3.2 První zaměstnání

Následující dvě tabulky, tab. 5 a tab. 6, znázorňují kategorie prvních zaměstnavatelů či v případě OSVČ oblast svého prvního podnikání. 96 absolventů nastoupilo do Škoda Auto a.s. a nejmenší počet respondentů nastoupilo do jiného podniku koncernu VW a oblasti státní správy nebo samosprávy. Na první pohled převažující kategorií viz tab. 6 je výrobní podnik, což je pochopitelné z předchozí informace, kdy respondenti nejčastěji nastoupilo do Škoda Auto a.s.

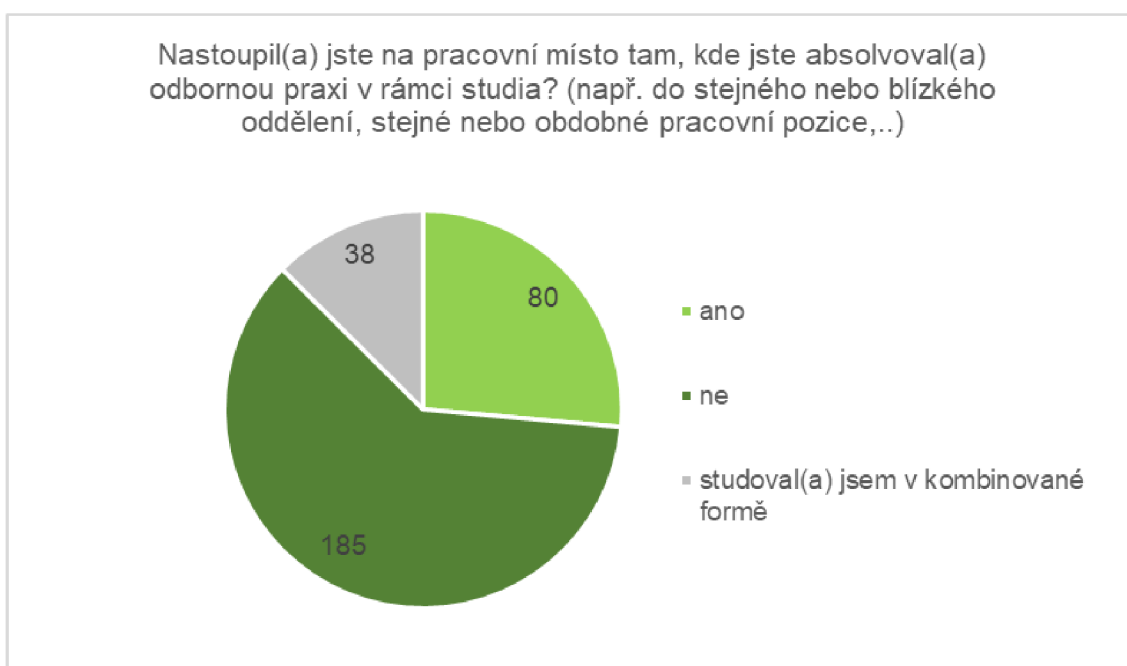
Tab. 5 Kategorie prvního zaměstnavatele

Do jaké z následujících kategorií byste zařadil(a) vašeho zaměstnavatele, ke kterému jste nastoupil(a) bezprostředně po absolvování VŠ, případně kam byste zařadil(a) své podnikání, pokud jste byl(a) OSVČ?	Počet absolventů
Škoda Auto a.s.	96
dodavatelský podnik Škoda Auto a.s. nebo dealerská síť Škoda Auto a.s.	41
jiný podnik koncernu VW	9
jiný podnik v rámci automotive	31
jiný průmyslový podnik mimo automotive	22
jiný podnik v oblasti služeb mimo automotive	65
zaměstnavatel v oblasti státní správy nebo samosprávy (včetně školství, zdravotnictví apod.)	10
Jiné	29

Tab. 6 Kategorie prvního zaměstnavatele

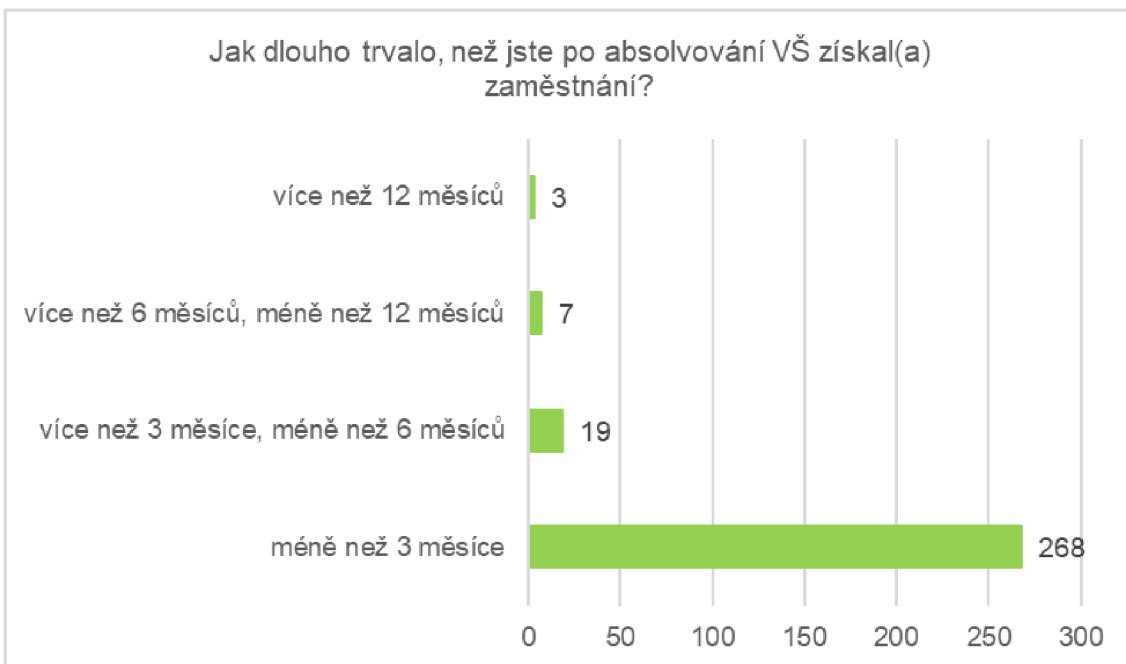
Do jaké z následujících kategorií byste zařadil(a) vašeho zaměstnavatele, ke kterému jste nastoupil(a) bezprostředně po absolvování VŠ, nebo oblast svého podnikání v případě, že jste byl(a) OSVČ?	Počet absolventů
výrobní podnik	147
konzultační a poradenská firma	19
konstrukční podnik	13
IT společnost	22
prodej a servis vozidel nebo jiných průmyslových výrobků	18
školství	11
zdravotnictví, sociální služby apod.	3
úřad v rámci státní správy	4
Jiné	52

Jak už bylo zmiňováno v kapitole 3.1. „Základní informace o ŠAVŠ,“ studenti absolvují v rámci studijního plánu odbornou praxi a je tedy možné, že mohou po odborné praxi anebo po ukončení studia nastoupit právě na pracovní místo nebo na oddělení či oblast, kde tuto odbornou praxi vykonávali. Z průzkumu vyšlo najevo, že 26 % absolventů nastoupilo na pracovní místo tam, kde absolvovali odbornou praxi v rámci studia a 13 % respondentů již v té době pracovalo a studovalo tedy kombinovaně. Ostatní nastoupil na jiné místo. Jednotlivé počty je možné vyčíst z obr. 12.

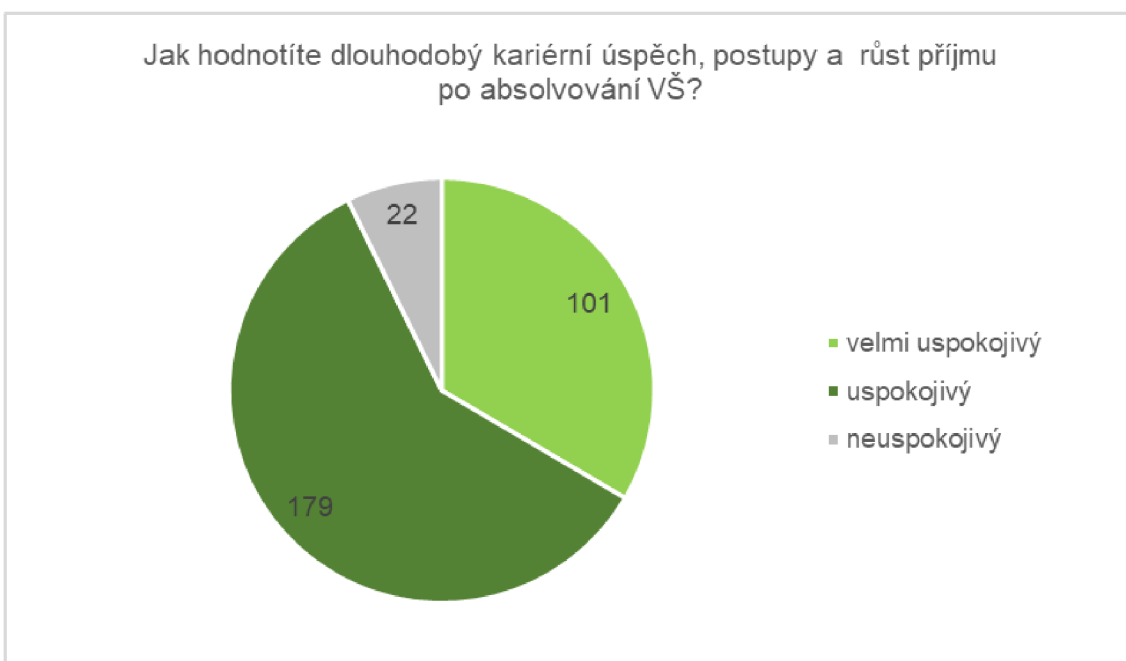
Obr. 12 Souvislost pracovního místa s místem výkonu odborné praxe

90 % respondentů po absolvování VŠ získalo zaměstnání do méně než 3 měsíců a 6 % trvalo získat zaměstnání více než 3 měsíce a zároveň méně než 6 měsíců. Ostatní byli zaměstnaní do 1 roku anebo déle. Grafické znázornění počtu studentů s dobou, než získali zaměstnání znázorňuje obr. 13.

Obr. 13 Doba získání zaměstnání po absolvování VŠ

Viz obr. 14 je patrné, že pouhých 22 respondentů není spokojeno se svým dlouhodobým kariérním úspěchem, postupem a růstem příjmu. Ostatní jej považují za velmi uspokojivý anebo uspokojivý.

Obr. 14 Hodnocení kariérního úspěchu, postupu a růstu příjmu po absolvování VŠ

3.3.3 Současné zaměstnání

Pro porovnání kategorie prvního a současného zaměstnavatele byly vytvořeny tab. 7 a tab. 8. poskytující detailní počty současných kategorií zaměstnavatelů. Rozdíly ve výsledcích mezi kategoriemi prvního a současného zaměstnavatele nejsou razantně rozdílné. Nejčastěji nyní respondenti pracují ve Škoda Auto a.s. a ve výrobním podniku.

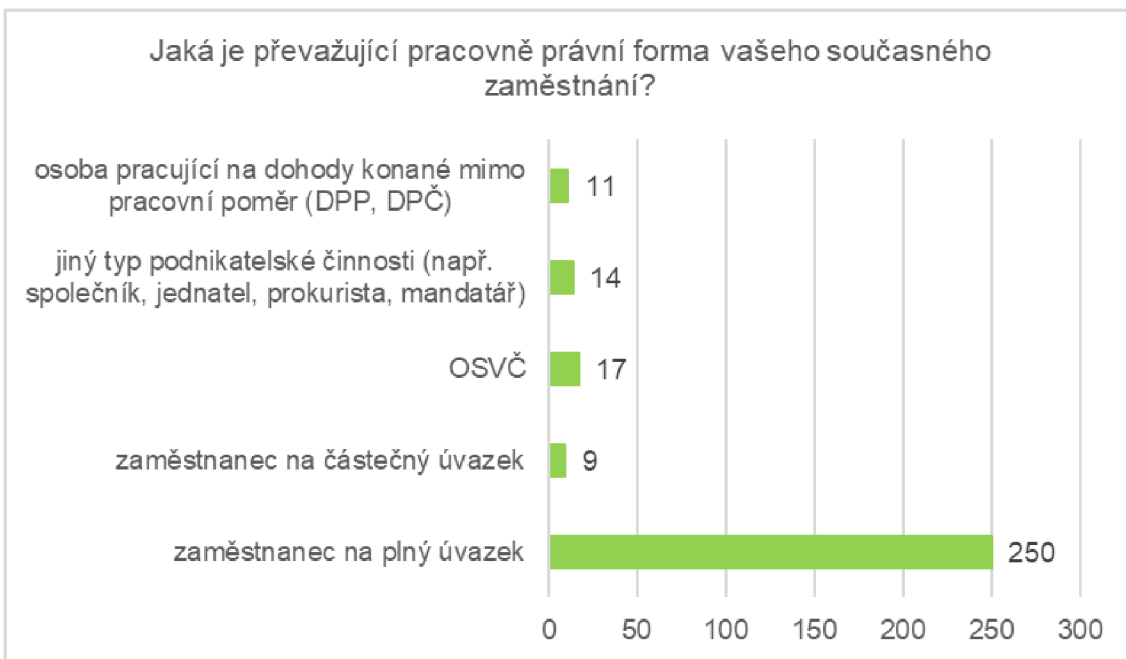
Tab. 7 Kategorie současného zaměstnavatele

Do jaké z následujících kategorií byste zařadil(a) vašeho zaměstnavatele, u kterého pracujete nyní, případně kam byste zařadil(a) své podnikání, pokud jste OSVČ?	Počet absolventů
Škoda Auto a.s.	88
dodavatelský podnik Škoda Auto a.s. nebo dealerská síť Škoda Auto a.s.	30
jiný podnik koncernu VW	13
jiný podnik v rámci automotive	35
jiný průmyslový podnik mimo automotive	35
jiný podnik v oblasti služeb mimo automotive	46
zaměstnavatel v oblasti státní správy nebo samosprávy (včetně školství, zdravotnictví apod.)	13
Jiné	38

Tab. 8 Kategorie současného zaměstnavatele

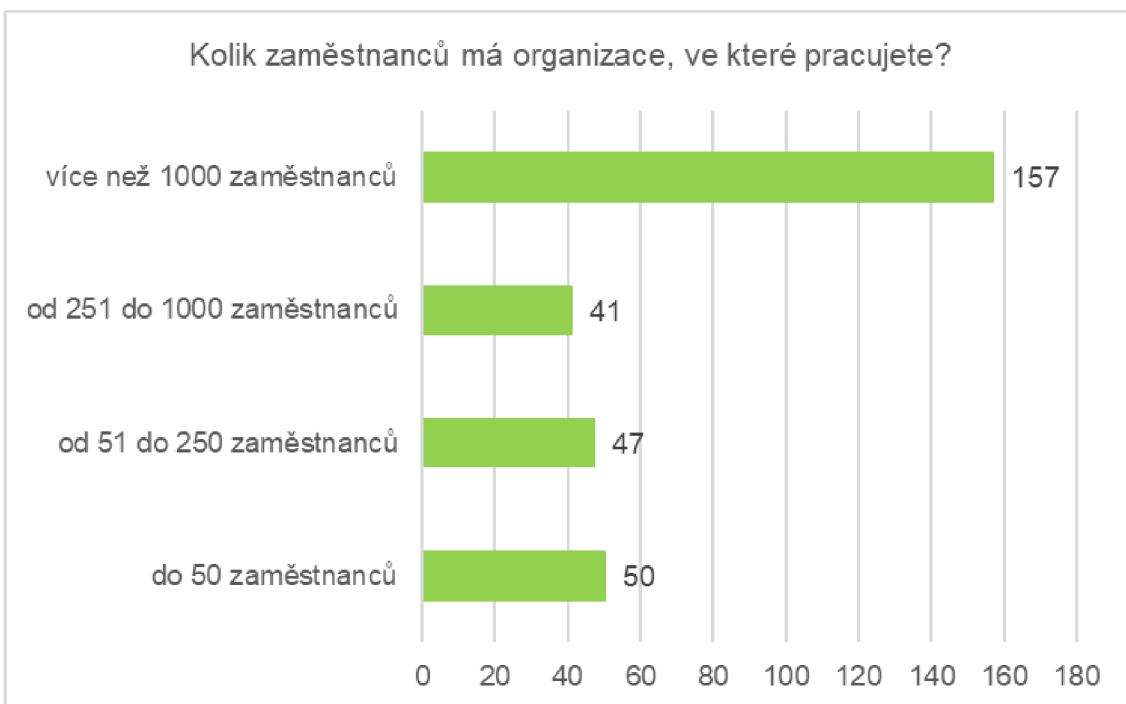
Do jaké z následujících kategorií byste zařadil(a) vašeho zaměstnavatele, u kterého pracujete nyní, případně kam byste zařadil(a) své podnikání, pokud jste OSVČ?	Počet absolventů
výrobní podnik	149
konzultační a poradenská firma	15
konstrukční podnik	6
IT společnost	24
prodej a servis vozidel nebo jiných průmyslových výrobků	16
školství	14
zdravotnictví, sociální služby apod.	4
úřad v rámci státní správy, veřejné správy	4
Jiné	54

Dle obr. 15 pracuje 250 absolventů na plný úvazek. Pouhých 9 absolventů pracuje na částečný úvazek, 11 na dohodu konanou mimo pracovní poměr, 14 jako jiný typ podnikatelské činnosti a 17 respondentů je osobou samostatně výdělečně činnou.

Obr. 15 Pracovní právní forma současného zaměstnání

Z obr. 16 vyplývá, že 50 respondentů pracuje v organizaci, která má počet zaměstnanců menší, než 50. Téměř stejný počet, 47 a 41 respondentů, jsou zaměstnání v organizaci od 51 do 250 a od 251 do 1000 zaměstnanců. Nejčastěji respondenti však pracují v organizaci s více než 1000 zaměstnanci, kdy se jedná o počet 157.

Obr. 16 Počet zaměstnanců organizace, ve které respondenti pracují

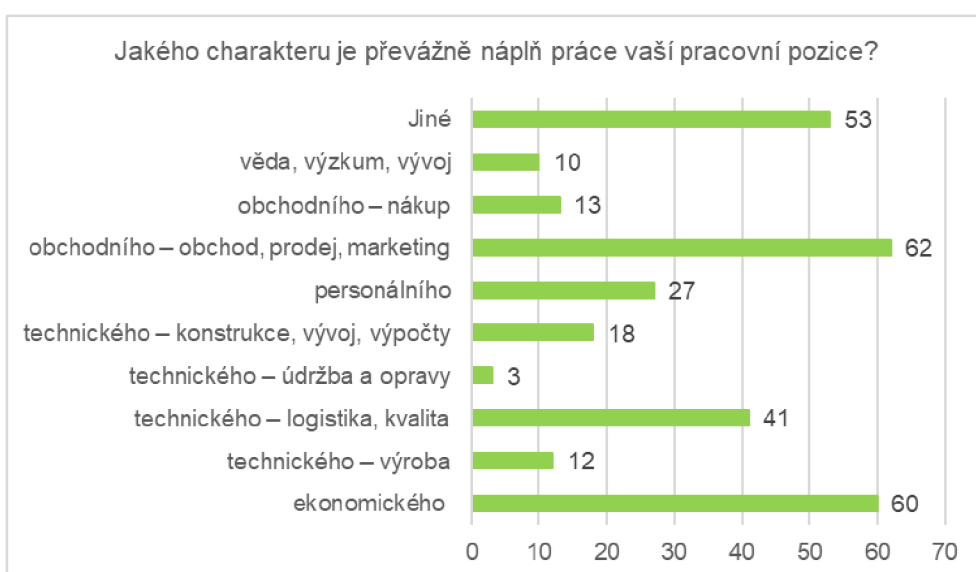
3.3.4 Pracovní pozice

Další otázka, konkrétně otázka č. 23, se zaměřovala na typ pracovní pozice. Absolventi vybírali z nabídky referent, specialista-expert, projektový manager bez podřízených, vedoucí do 5 podřízených, vedoucí 5-10 podřízených, vedoucí nad 10 podřízených a jiné. Nejpočetnější pracovní pozicí je specialista-expert s počtem 126. Ostatní počty pracovních pozic respondentů jsou vyčísleny na obr. 17.

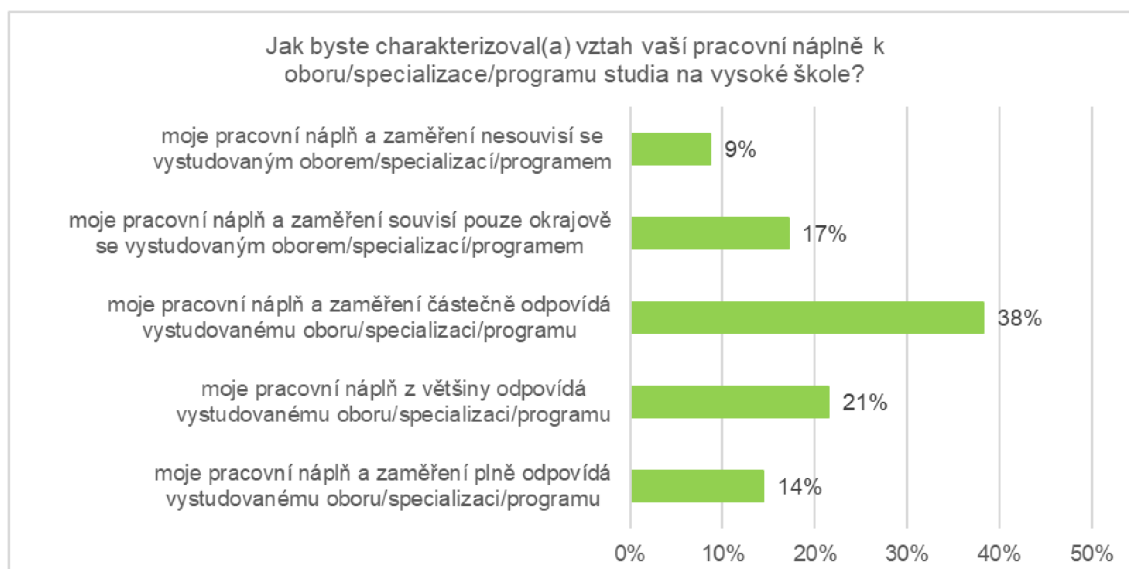
Obr. 17 Typ pracovní pozice

Převažující charakter náplně práce dané pracovní pozice respondenta je znázorněn na obr. 18. Pracovní náplň respondentů je z velké části charakteru ekonomického, obchodního či technického v oblasti logistiky a výroby.

Obr. 18 Charakter náplně pracovní pozice

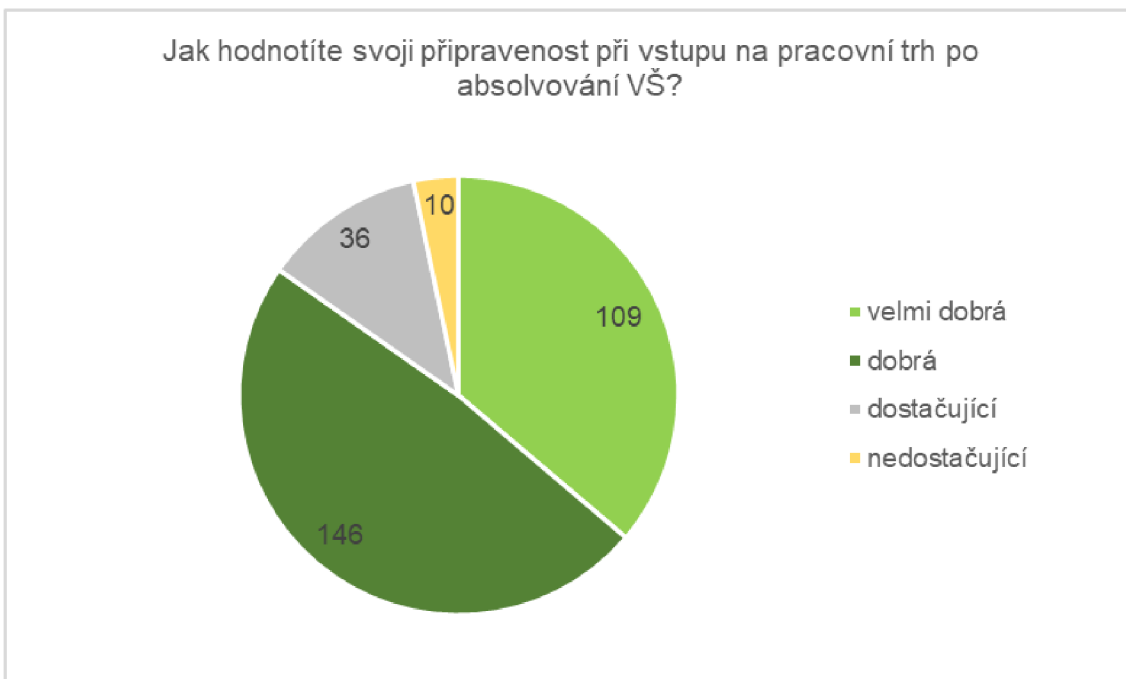
Absolventi měli také odpovědět, jaký je vztah mezi jejich pracovní náplní vůči jejich vystudovanému oboru/specializaci/ programu studia na VŠ. U 9 % bylo zjištěno, že jejich pracovní náplň nesouvisí s vystudovaným oborem/specializaci/ programem, u 14 % naopak pracovní náplň a zaměření plně odpovídá. Nejpočetnější odpovědí v poměru 38 % byla, že pracovní náplň a zaměření částečně odpovídá vystudovanému oboru/specializaci/ programu. Ostatní výsledky je možné vyčíst z obr. 19.

Obr. 19 Vztah mezi pracovní náplní a vystudovanému oboru/specializaci/programu

3.3.5 Kompetence získané na ŠAVŠ

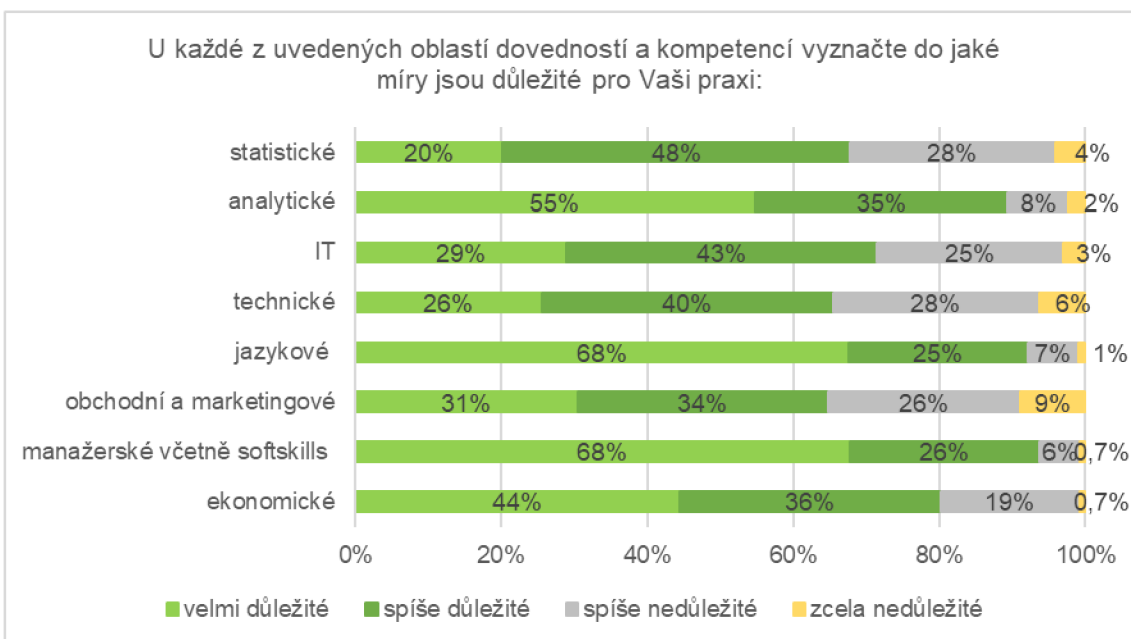
U další otázky znázorněné obr. 20, měli respondenti hodnotit připravenost na vstup na pracovní trh po absolvování VŠ. Absolventi měli možnost odpovědět, že jejich připravenost byla velmi dobrá, dobrá, dostačující nebo nedostačující. Velmi dobře bylo podle odpovědí respondentů připraveno celkem 109 z celkového počtu absolventů, dalších 146 posoudilo připravenost jako dobrou, 36 respondentů vnímalo dostatečnou připravenost a 10 absolventů nedostatečnou.

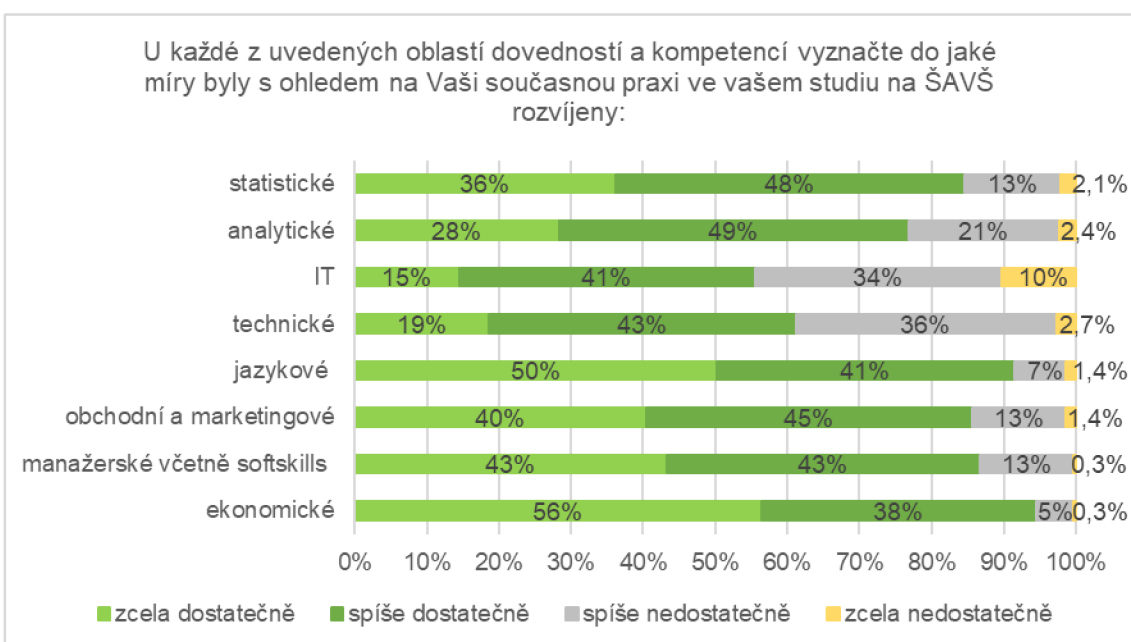
Obr. 20 Hodnocení připravenosti respondentů při vstupu na trh práce

Zpětně absolventi hodnotili kompetence, jež získali v průběhu studia vůči jejich současným potřebám pracovní pozice. 221 absolventů považuje získané kompetence za plně odpovídající nebo dostatečné pro potřeby pracovní pozice. Zbylých 79 absolventů vnímá získané kompetence částečně dostačující či nedostačující. Na tuto otázku navazují další dvě otázky pro podrobnější zpětnou vazbu, které jsou představeny na obr. 21 a obr. 22. Poukazují na procentní podíl důležitosti jednotlivých dovedností a kompetencí potřebných jednotlivci v praxi a také na to, jak byly na ŠAVŠ v průběhu studia rozvíjeny. Jedná se o oblasti dovedností a kompetencí statistické, analytické, IT, technické, jazykové, obchodní a marketingové, manažerské včetně softskills a ekonomické.

Za nejvíce důležité oblasti respondenti považují oblasti manažerské včetně softskills, jazykové a analytické, které byly z pohledů respondentů rozvíjeny z velké části zcela dostatečně či spíše dostatečně.

Obr. 21 Důležitost dovedností a kompetencí v praxi

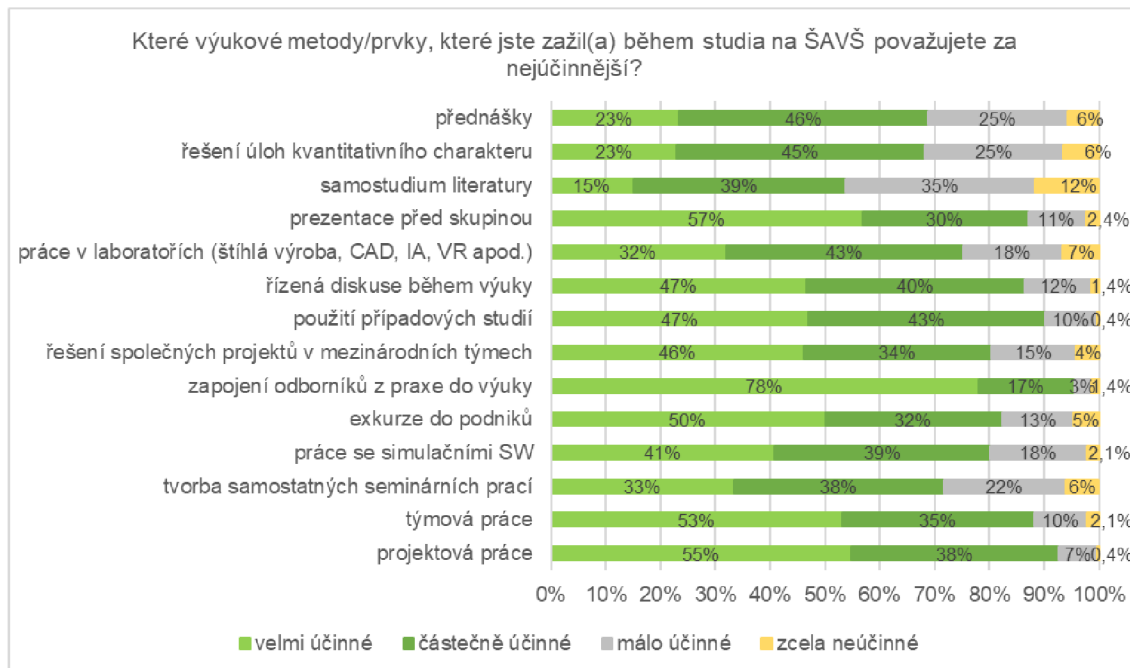

Obr. 22 Rozvoj dovedností a kompetencí na ŠAVŠ v průběhu studia

3.3.6 Výukové metody

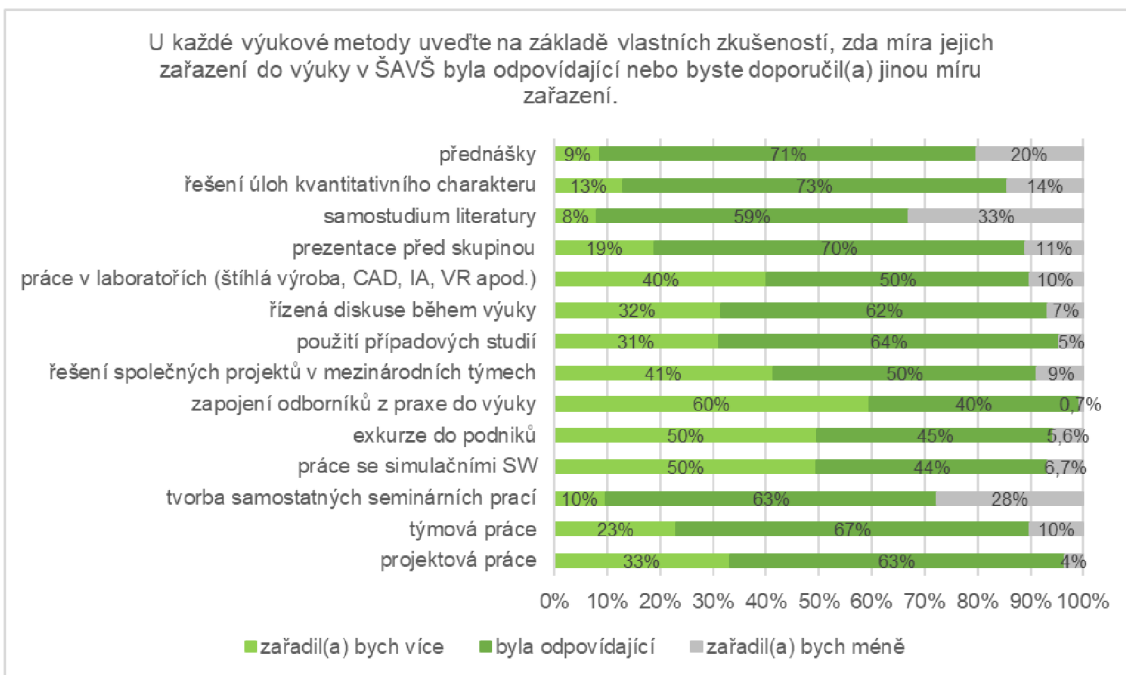
Se získanými dovednostmi a kompetencemi jsou spjaté i metody výuky. Po respondentech bylo požadováno, aby na Likertově škále vybrali účinnost jednotlivých metod výuky a následně zda by tyto jednotlivé metody zařadili do výuky více, méně nebo zda míra zařazení byla dostačující.

Obr. 23 znázorňuje první část, tedy které výukové metody na ŠAVŠ považují absolventi za velmi účinné, částečně účinné, málo účinné či zcela neúčinné. Dle odpovědí je patrné, že neúčinnější metodou podle respondentů jsou projektové práce, a naopak nejméně účinnou metodou je samostudium literatury.

Obr. 23 Účinnost výukových metod na ŠAVŠ

Nejčastěji by absolventi ocenili zapojení odborníků z praxe, exkurze do podniků a také práci se simulačními SW a 33 % by zařadilo méně samostudia literatury. Celkově výukové metody byly od 40 % do 73 % dle respondentů odpovídající. Konkrétní zbylé informace lze nalézt na obr. 24.

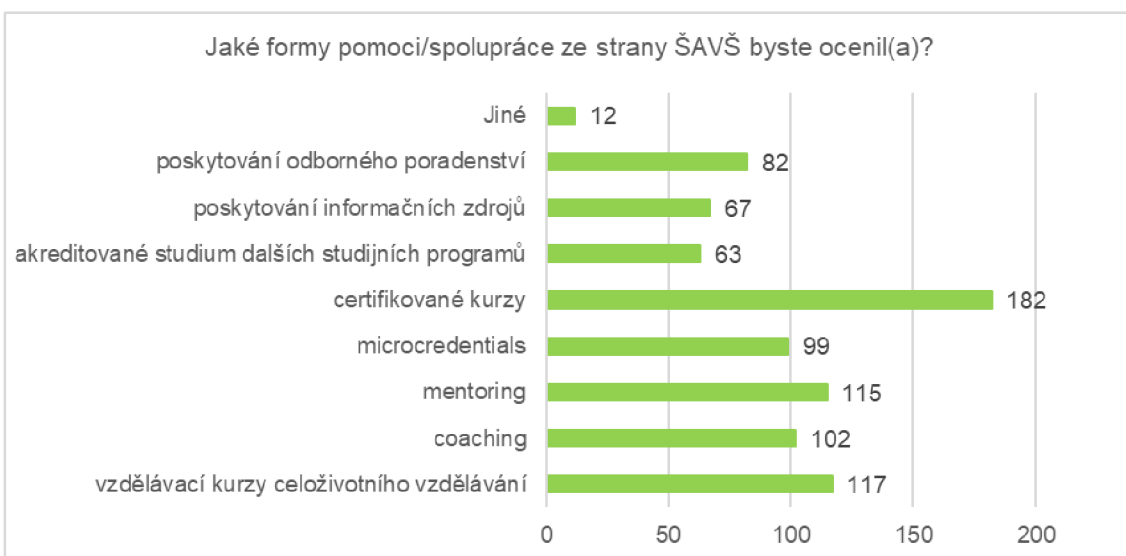

Obr. 24 Míra zařazení metod výuky na ŠAVŠ

3.3.7 Další spolupráce/studium na ŠAVŠ

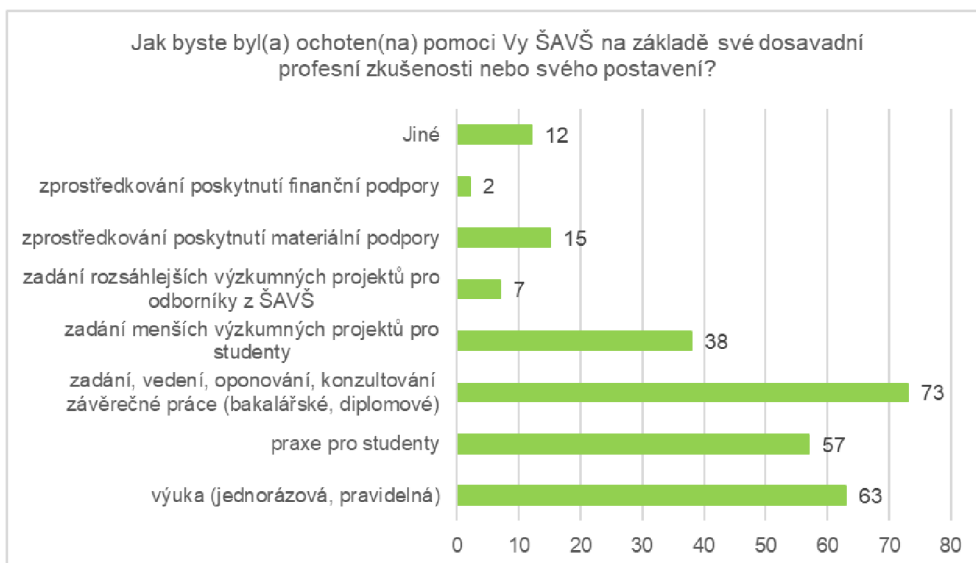
Obr. 25 a obr. 26 popisují možné formy spolupráce, které by absolventi současně ocenili ze strany ŠAVŠ a zároveň jakou formu spolupráce by absolventi vzhledem ke své pracovní pozici a profesním zkušenostem mohli nabídnout ŠAVŠ.

Absolventi by nejvíce ocenili ze strany ŠAVŠ certifikované i necertifikované kurzy jako např. celoživotní vzdělávání, mentoring, coaching, microcredentials apod.

Obr. 25 Pomoc/spolupráce ze strany ŠAVŠ

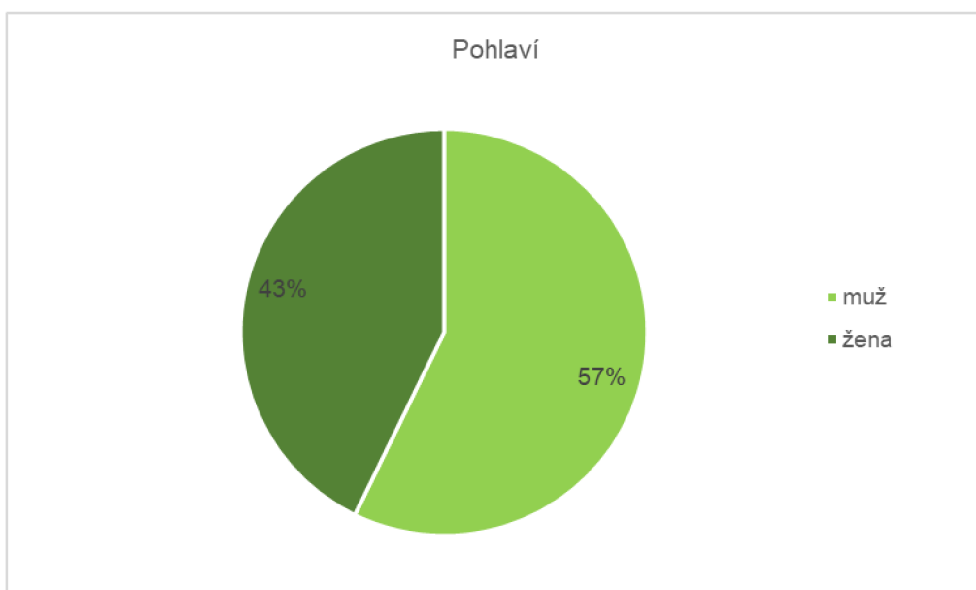
Naopak by absolventi mohli ŠAVŠ nejčastěji nabídnout spolupráci ve formě závěrečných prací, praxe pro studenty, jednorázové či pravidelné výuky apod.

Obr. 26 Pomoc/spolupráce ze strany absolventů

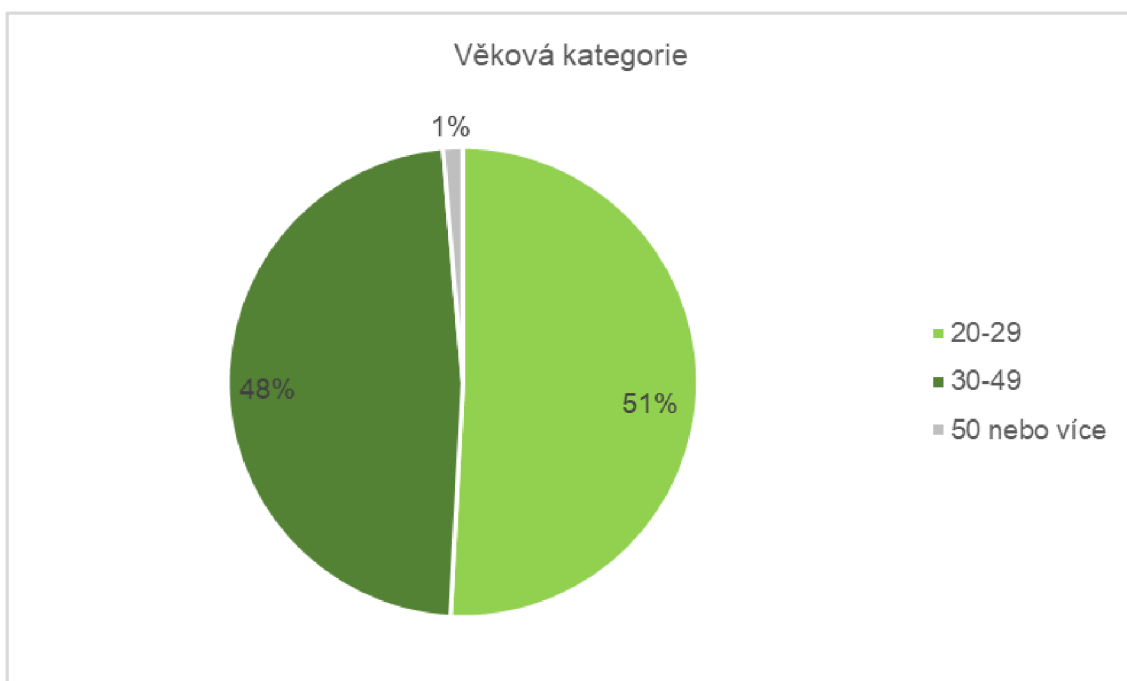
3.3.8 Sociodemografické údaje

Jak už již bylo zmíněno, dotazník vyplnilo 307 respondentů. Z celkového počtu uvedlo své pohlaví a věk 297 respondentů. 170 odpovědí bylo od mužů, 127 od žen a zbylí neodpověděli. Z obr. 27 je patrné, že z respondentů, kteří odpověděli na otázku týkající se pohlaví, představují muži 57 % a ženy 43 %.

Obr. 27 Pohlaví respondentů

V dotazníku byla také dotazována věková kategorie respondentů. Největší počet odpovědí bylo získáno od absolventů ve věkové kategorii 20-29 let, představujících 51 %, tedy 151 respondentů. Ve věkové kategorii 30-49 let odpovědělo 48 % respondentů s počtem 142 a nejméně odpovědí bylo získáno od 4 respondentů ve věkové kategorii od 50 let a více. 10 respondentů svůj věk neuvedlo. Následující obr. 28 zobrazuje podíly jednotlivých věkových kategorií.

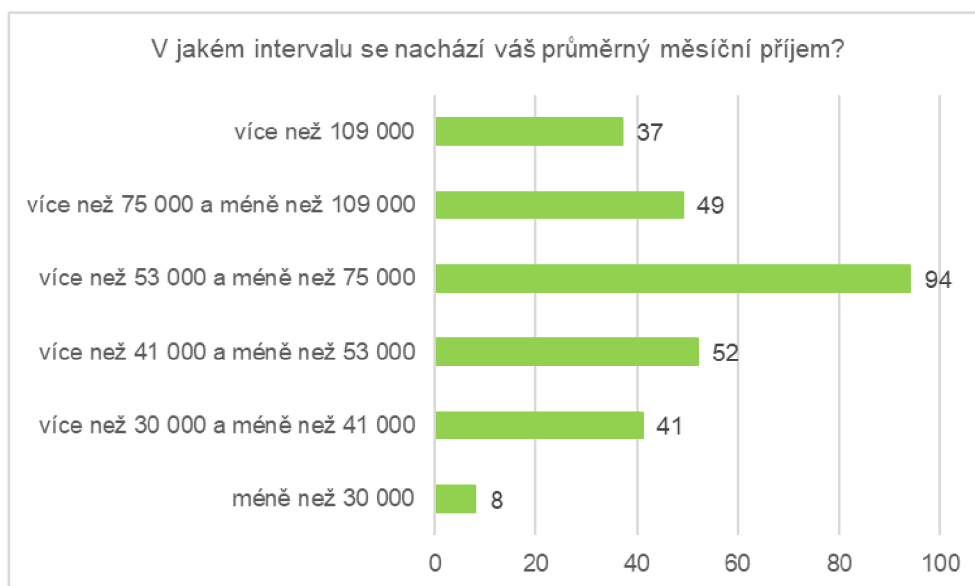

Obr. 28 Věková kategorie respondentů

Respondenti měli v poslední otázce zařadit svůj průměrný měsíční příjem do jednoho z předdefinovaných intervalů. Hranice intervalů představovaly 5. percentil P5, 1. decil P10, 1. kvartil P25, medián P50, 3. kvartil P75 a 9. decil P90, dle rozdělení mezd vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců za rok 2022 z údajů ČSÚ znázorněných na obr. 2 v teoretické části.

Průměrný měsíční příjem vyplnilo 116 žen a 165 mužů. Výsledky jsou ilustrovány na obr. 29, z něhož vyplývá, že mají respondenti nejčastěji průměrný měsíční příjem v rozmezí více než 53 000 Kč a méně než 75 000 Kč. Průměrný měsíční příjem 37 respondentů, představujících 13 %, je vyšší než příjem u 90 % všech vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců ČR.

180 absolventů neboli 64 % ze všech respondentů má vyšší příjem, než je hodnota mediánu. Je zjevné, že těchto 64 % absolventů ŠAVŠ má vyšší měsíční příjem než 50 % všech vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců ČR.

Obr. 29 Průměrný měsíční příjem respondentů

3.4 Analýza dotazníkového šetření

Jedním z cílů práce bylo analyzovat vazby a závislosti mezi vybranými demografickými charakteristikami respondentů a jejich odpověďmi na vybrané otázky. Byly zkoumány 2 závislosti, a to mezi výší příjmu oproti stupni vzdělání a zda hodnocení kariérního úspěchu, postupu a růstu příjmu záleží na pohlaví. Dále jsou popsány a graficky znázorněny výsledky výší průměrných měsíčních příjmů respondentek a respondentů podle věkové kategorie.

Pro konkrétní analýzu byla použita kontingenční analýza Chí-kvadrát test nezávislosti, která se používá k prověření, zda existuje statisticky významná závislost mezi dvěma kategoriálními proměnnými.

Pro analýzy byly vytvořené hypotézy H_0 a H_1 při hladině významnosti $\alpha=0,05$.

- H_0 : znaky nejsou závislé
- H_1 : znaky jsou závislé

Hypotézy se testovaly porovnáním p-hodnoty a hladiny významnosti α na základě očekávaných a pozorovaných četností. Dále byl také u závislostí vypočítán Cramerův koeficient kontingence.

Vzorec pro výpočet V, Cramerova kontingenčního koeficientu, je následovný:

$$V = \sqrt{\frac{G}{n(m-1)}}$$

$$G = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}}$$

n = celkový počet odpovědí

m = $\min\{r, s\}$

r = počet řádků

s = počet sloupců

n_{ij} = pozorované četnosti

n'_{ij} = očekávané četnosti

Hodnoty blízké 0 představují slabou závislost, a naopak hodnoty blízké 1 silnou závislost.

3.4.1 Závislost výše příjmu na stupni vzdělání

Bylo zjištěno, že výše příjmu u absolventů závisí na stupni vzdělání. Jak bylo zmiňováno, nejprve byla vypočítána p-hodnota, jejíž výše byla vypočítána jako 0,001878067. P-hodnota vyšla nižší než hladina významnosti $\alpha=0,05$, tudíž se zamítá nulová hypotéza a byla přijata alternativní hypotéza H_1 . Výsledkem Cramerova koeficientu kontingence byla hodnota 0,201769179 představující slabou závislost. Z výsledků je patrné, že čím vyšší vzdělání, tím vyšší příjem absolventi budou mít, ale závislost mezi těmito proměnnými není silná.

3.4.2 Závislost hodnocení kariérního úspěchu, postupu a růstu příjmu na pohlaví

Opět byla nejprve vypočítána p-hodnota, jež vyšla téměř stejná jako předchozí a to 0,001878067. Hladina významnosti $\alpha=0,05$ byla znovu nižší a tím pádem se H_0 zamítá a přijímá H_1 . Prokázalo se tedy, že na hladině významnosti 0,05 hodnocení kariérního úspěchu, postupu a růstu příjmů závisí na pohlaví. Závislost pomocí Cramerova koeficientu kontingence vyšel taktéž velmi podobný, 0,206649864. Bylo tedy zjištěno, že existuje slabá závislost mezi hodnocením kariérního úspěchu, postupu a růstu příjmu a pohlavím.

3.4.3 Výše mezd absolventek a absolventů podle věku

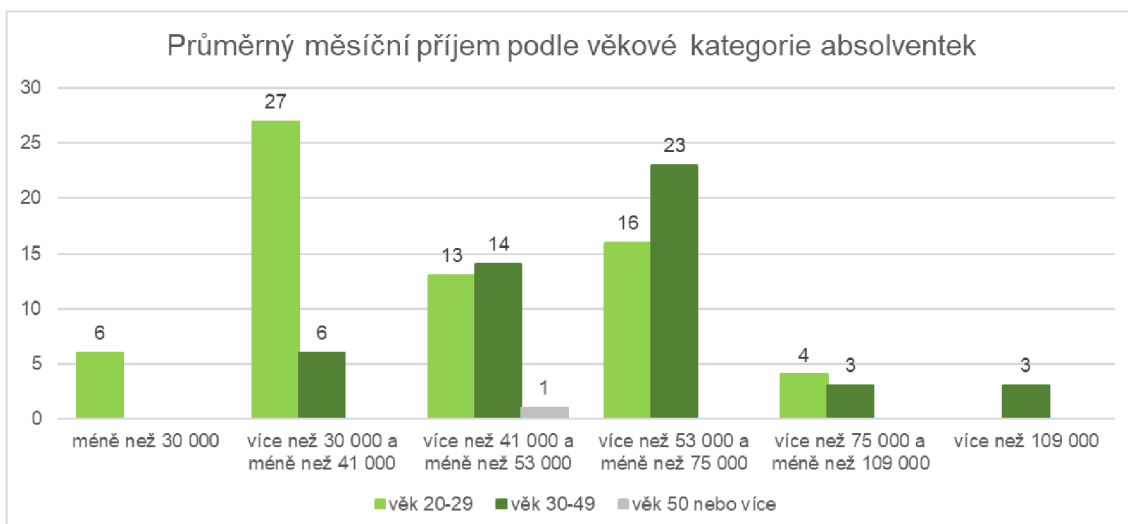
Následně bylo zkoumáno, jaký je rozdíl mezi výší průměrného měsíčního příjmu absolventek a absolventů podle jejich věku. Průměrný měsíční příjem vyplnilo 116 žen a 165 mužů. Podle grafického znázornění na obr. 30 a obr. 31 je na první pohled zřejmé, že je příjem mužů vyšší. Hodnoty u 58 % žen se nachází pod výší mediánu a u mužů je to 20 %.

Následně jsou popsány výsledky podle věkových kategorií a výší příjmu podle grafického znázornění na obr. 30 a 31.

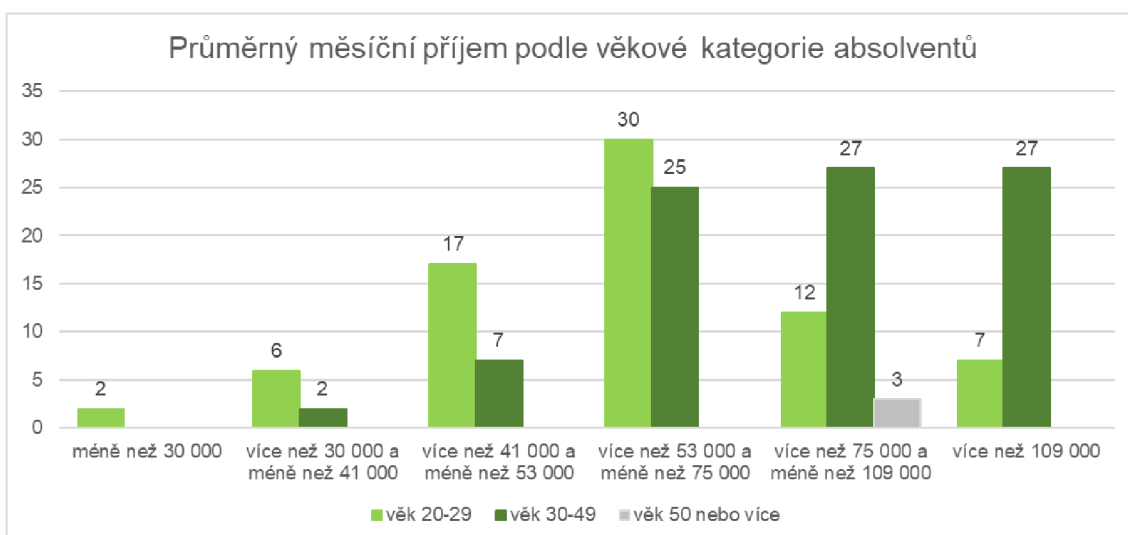
Věková kategorie 20-29 let přináší zajímavé pohledy na rozdíly průměrného měsíčního příjmu absolventek a absolventů. U absolventek této věkové kategorie dosahuje 30 % vyššího průměrného příjmu, než je hodnota mediánu, přičemž nejčastěji se u 41 % absolventek průměrný měsíční příjem pohybuje v intervalu více než 30 000 a méně než 41 000 Kč. U mužů je struktura průměrného měsíčního příjmu výrazně odlišná. Vyššího měsíčního průměru příjmu, než je hodnota mediánu, dosahuje oproti absolventkám, více než dvojnásobný podíl absolventů ve výši 66 %. Absolventi ve věkové kategorii 20-29 mají nejčastěji měsíční průměrný příjem v intervalu více než 53 000 a méně než 75 000 Kč. 9 % má dokonce i vyšší průměrný měsíční příjem než 109 000 Kč oproti absolventkám, u nichž žádná z nich nemá takto vysoký příjem.

Ve věkové kategorii 30-49 let byly opět zjištěny velké rozdíly mezi průměrnými měsíčními příjmy absolventek a absolventů. Téměř polovina žen, 47 %, má svůj průměrný měsíční příjem v rozmezí více než 53 000 a méně než 75 000 Kč. Dokonce oproti věkové kategorii 20-29 dosahuje 6 % absolventek vyššího měsíčního průměrného příjmu než 109 000 Kč. Ani muži ani ženy v této věkové kategorii nemají průměrný měsíční příjem menší než 30 000 Kč. 31 % mužů má průměrný měsíční příjem více než 75 000 a méně než 109 000 Kč a stejný podíl má průměrný měsíční příjem vyšší než 109 000 Kč. 90 % absolventů a 59 % absolventek ve věkové kategorii 30-49 let dosahuje vyššího měsíčního příjmu, než je výše mediánu.

Z důvodu nízkého počtu odpovědí věkové kategorie 50 nebo více nelze provádět důvěryhodné výstupy.

Obr. 30 Průměrný měsíční příjem podle věkové kategorie absolventek

Obr. 31 Průměrný měsíční příjem podle věkové kategorie absolventů

3.5 Návrh opatření

Na základě odpovědí respondentů z dotazníkového šetření bylo identifikováno několik klíčových opatření, které mohou vést ke zlepšení a zkvalitnění vzdělávání na ŠAVŠ v oblasti praktické i teoretické části a tím připravit studenty na úspěšný vstup na trh práce a také úspěšnou kariéru v oboru.

Odpovědi často směřovaly ke zvýšení důrazu na zdokonalení softskills neboli tzv. měkkých dovedností. Dalšími návrhy respondentů byla častější práce v týmech, řešení konfliktů, aby studenti komplexně rozvíjeli své schopnosti potřebné v pracovním prostředí atd. Za nejúčinnější metodu vzdělávání absolventi považují

zapojení odborníků z praxe do výuky. Na ŠAVŠ již mnoho odborníků z praxe však vyučuje, avšak možné zlepšení by se mohlo týkat např. větší spolupráce se zástupci firem či oddělení prostřednictvím účasti na výuce, konzultacích a přednáškách, aby studenti získali praktický pohled na svůj obor i z pozice zástupců. Téměř 39 % respondentů odpovědělo, že s ohledem na jejich současnou praxi v průběhu studia byly technické dovednosti a kompetence rozvíjeny spíše nedostatečně nebo zcela nedostatečně. Tentýž názor mělo 55 % respondentů na rozvoj IT dovedností a kompetencí. Ohledně těchto dvou oblastí dovedností a kompetencí se shodovaly odpovědi v prohlubování použití Excelu, Microsoft Power BI, čtení technických výkresů apod., které by mohly být v podobě volitelných předmětů.

Z výsledků dotazníku vyplynulo, že se zahraničního studijního pobytu zúčastnilo 27 % absolventů a zahraničního praktikantského pobytu se zúčastnilo 26 % absolventů. Možnými opatřeními pro výraznější využití programu Erasmus by mohly být informační kampaně s příběhy studentů, kteří se tohoto programu účastnili či individuální konzultace, kde by studenti mohli konzultovat např. obavy spojené s účastí v programu. ŠAVŠ nabízí také možnost využití Double degree programu, avšak pouze pro bakalářské specializace Management obchodu, Logistika a management kvality a pro navazující magisterskou specializaci Mezinárodní marketing. Lze doporučit, aby byl program Double degree přístupný i ostatním programům/specializacím.

V neposlední řadě by absolventi uvítali certifikované kurzy a zapojení do celoživotního vzdělávání. ŠAVŠ disponuje klubem absolventů a pokud se do klubu absolventi registrují, dostávají pravidelné informace o dění ve škole a newslettery. Určitě by škole pomohla komplexnější spolupráce a aktivní zapojení absolventů např. skrze již zmíněného klubu. Toho by mohlo být dosaženo intenzivnější propagací existence klubu společně s představením jeho přidané hodnoty pro absolventy. ŠAVŠ by díky zapojení absolventů mohla dostávat zpětné vazby a různé náměty pro zdokonalení chodu školy, a naopak by více absolventů mohlo být informováno o vyhledávaných kurzech vedoucích k jejich zdokonalování apod.

Závěr

I přes klesající trend počtu všech absolventů VŠ České republiky vykazuje Škola Auto Vysoká škola o.p.s. pravidelný nárůst absolventů. Vzhledem k tomu, že součástí strategického plánu ŠAVŠ je také mít v roce 2025 cílový stav počtu studentů 1 600, je vysoce pravděpodobné, že bude trend nárůstu počtu absolventů nadále pokračovat.

V teoretické části této bakalářské práce byl popsán systém vzdělávání v České republice společně s porovnáním českého systému vzdělávání s úrovněmi ISCED. Následně byl kladen důraz na přechod a uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce. Jelikož neexistuje jednotná definice absolventa, práce identifikuje definici absolventa z různých perspektiv. Počty absolventů vysokých škol v období 2001-2022 od ČSÚ vykazovaly nárůst do roku 2012 a klesající trend od roku 2012. Vzhledem k důležitosti propojení vzdělávání a zaměstnání se práce také zaměřila na to, jak trh práce vnímá absolventy vysokých škol, a to nejen z hlediska jejich odborných dovedností, ale i schopnosti adaptace na pracovní prostředí. Z důvodu neustále měnících se požadavků trhu práce je zapotřebí spolupráce mezi vysokými školami a zaměstnavateli. Tato spolupráce je také zmíněna ve Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+, která byla vytvořena MŠMT.

Pro zpětnou vazbu a zjištění uplatnění absolventů ŠAVŠ bylo vytvořeno dotazníkové šetření ve spolupráci s prorektorem pro studijní záležitosti Mgr. Petrem Šulcem a garanty jednotlivých studijních programů a specializací, jež přineslo zajímavé a užitečné informace. Dotazník byl také inspirován projektem TAČR „Návrh strategického rámce vysokoškolského vzdělávání pro sektor automotive.“

Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že 85 % absolventů ŠAVŠ hodnotí svou připravenost na vstup na pracovní trh jako velmi dobrou anebo dobrou a 90 % získalo zaměstnání do méně než 3 měsíců. Byly prokázány závislosti mezi výší příjmu na stupni vzdělání, hodnocení kariérního úspěchu, postupu a růstu příjmu na pohlaví a také závislost výše příjmu na věkové kategorii a pohlaví. Klíčovým zdrojem pro ŠAVŠ byly také výsledky z oblastí kompetence na ŠAVŠ a výukové metody. Absolventi hodnotili v těchto oblastech důležitost a míru rozvoje dovedností a kompetencí s ohledem na jejich současnou praxi společně také s účinností a míry zařazení výukových metod a prvků.

Poslední část práce se věnuje návrhu opatření vycházející z potřeb a názorů absolventů. Pro pravidelnou zpětnou vazbu bylo doporučeno intenzivnější využití klubu absolventů.

Seznam literatury

Absolventi škol a mladiství, b.r. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/absolventi-skol-a-mladistvi>

BAČÁKOVÁ, Markéta, 2022. *Vzdělávání v České republice* [online]. 3. vydání. Praha: Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: https://www.unhcr.org/cz/wp-content/uploads/sites/20/2022/09/Vzdelavani_v_CR-prirucka_pro_rodice_CZ.pdf

Czechia, Organisation and Governance, 2023. *European Commission* [online]. [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/czech-republic/organisation-and-governance>

Czechia, Organisation of the Education System and of its Structure, 2023. *European Commission* [online]. [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/czechia/organisation-education-system-and-its-structure>

Česká republika a UNESCO, 2023. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_mezinarodnich_organizacich/unesco/cr_v_unesco/index.html

Distribuce hrubých měsíčních mezd zaměstnanců podle vzdělání, 2023a. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/190537078/11002623a18.pdf/a9d59d0a-b630-4a4d-b791-d5d1e82af567?version=1.1>

DOSEDĚL, Tomáš, 2021. *Proměna role vzdělání v době čtvrté průmyslové revoluce*. Brno: Barrister & Principal. ISBN 978-80-7364-127-6.

Education at a Glance 2015 OECD INDICATORS [online], 2015. OECD [cit. 2023-11-13]. ISBN 978-92-64-24209-8. Dostupné z: https://www.oecd-ilibrary.org/education-at-a-glance-2015_5jrw4btsp8bv.pdf?itemId=%2Fcontent%2Fpublication%2Feag-2015-en&mimeType=pdf

Education at a Glance 2022 [online], 2022. OECD [cit. 2023-11-26]. ISBN 978-92-64-34164-7. Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/deliver/3197152b-en.pdf?itemId=%2Fcontent%2Fpublication%2F3197152b-en&mimeType=pdf>

CHAMOUTOVÁ, Daniela a , 2020. *Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2019* [online]. Národní pedagogický institut České republiky [cit. 2023-11-26]. ISBN 978-80-7578-032-4. Dostupné z: https://infoabsolvent.cz/Temata/Download?Soubor=F-9.0.171_Uplatneni_absolventu_skol_na_trhu_prace__2019.pdf

INTERNATIONAL STANDARD CLASSIFICATION OF EDUCATION Fields of education and training 2013 (ISCED F 2013) Detailed field descriptions [online], 2015. UNESCO Institute for Statistics [cit. 2023-11-14]. ISBN 978-92-9189-179-5. Dostupné z: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>

International Standard Classification of Education ISCED 2011 [online], 2012. UNESCO Institute for Statistics [cit. 2023-11-14]. ISBN 978-92-9189-123-8. Dostupné z: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

ISCED 2011 operational manual: guidelines for classifying national education programmes and related qualifications [online], 2015. OECD [cit. 2023-11-13]. ISBN 978-92-78-41239-5. Dostupné z: <https://read.oecd.org/10.1787/9789264228368-en?format=pdf>

JUREČKA, Václav, 2018. *Mikroekonomie*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0146-7.

Klasifikace vzdělání (CZ-ISCED 2011), 2016. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-11-14]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/23169548/cz-isced+2011.pdf/fa446ca2-e212-4dd8-a61e-a80a3152f7cb?version=1.0>

Mise a vize Škoda Auto vysoké školy, c2023. In: *Škoda Auto Vysoká škola* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.savs.cz/uredni-deska/727/mise-a-vize-skoda-auto-vysoke-skoly.pdf>

NEZAMĚSTNANOST PODLE ÚROVNĚ VZDĚLÁNÍ A VĚKU, 2023b. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/191257273/2501322338.pdf/7ef94883-3caa-4c0a-8aa7-f13f9d122c68?version=1.0>

Plán realizace Strategického záměru ŠKODA AUTO Vysoké školy pro rok 2023 [online], 2022. ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.savs.cz/uredni-deska/486/plan-realizace-sz-2023.pdf>

PRŮCHA, Jan, 2014. *Andragogický výzkum*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5232-7.

STATUT [online], 2020. ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.savs.cz/uredni-deska/115/statut-skoda-auto-vysoke-skoly.pdf>

Strategický záměr ŠKODA AUTO Vysoké školy na období od roku 2021 [online], 2020. ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.savs.cz/uredni-deska/121/strategicky-zamer-2021.pdf>

STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČR DO ROKU 2030+ [online], 2020. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [cit. 2023-11-26]. ISBN 978-80-87601-47-1. Dostupné z: https://www.msmt.cz/uploads/Brozura_S2030_online_CZ.pdf

Studenti a absolventi vysokých škol v České republice: 2001-2022, 2023c. Praha: Český statistický úřad. Lidé a společnost. ISBN 978-80-250-3412-5.

Šetření potřeb zaměstnavatelů Výzkumná zpráva ze sběru dat 2022, 2023. *Informační systém Infoabsolvent* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: https://www.infoabsolvent.cz/Temata/Download?Soubor=F-9.0.182_Setreni_potreb_zamestnavateleu.pdf

URBANCOVÁ, Hana a Pavla VRABCOVÁ, 2023. *Strategický management lidských zdrojů: moderní trendy v HR.* Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-3675-9.

Výroční zpráva 2022 [online], 2023. ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA [cit. 2023-11-26]. ISBN 978-80-7654-065-1. Dostupné z: <https://www.savs.cz/uredni-deska/713/vyrocní-zprava-2022.pdf>

VZDĚLÁVÁNÍ A TRH PRÁCE, 2022. *Národní ústav pro vzdělávání* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://archiv-nuv.npi.cz/t/vat.html>

Vzdělávání, 2023d. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky&katalog=31428&fbclid=IwAR2g--kujD06AKlrlcf5n5cJQsSUzRmuusZxKRuWL4scRbYKYfwQOyNfiA#katalog=30848>

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), 2021. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/55913/download/>

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, 2023. *ZÁKONY PRO LIDI* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), 2023. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. [cit. 2023-11-25]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/60436/download/>

Změny nabídky a poptávky po práci v České republice do roku 2031 v kontextu demografického vývoje, 2023. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2023-11-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/euTf2>

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obr. 1	Stupně českého vzdělávacího systému.....	11
Obr. 2	Výše mezd za rok 2022	20
Obr. 3	Počet let od ukončení posledního studia na VŠ	26
Obr. 4	Stupeň vzdělání a forma studia respondentů	27
Obr. 5	Studium na jiné VŠ	29
Obr. 6	Motivace pro studium na ŠAVŠ	29
Obr. 7	Doporučení studia na ŠAVŠ	30
Obr. 8	Absolvování zahraničního studijního a zahraničního pobytu	31
Obr. 9	Důležitost zahraničního studijního a praktikantského pobytu	31
Obr. 10	Korespondence ZP s náplní prvního zaměstnání	32
Obr. 11	Vykonání jiné výdělečné činnosti kromě povinné odborné praxe	32
Obr. 12	Souvislost pracovního místa s místem výkonu odborné praxe	34
Obr. 13	Doba získání zaměstnání po absolvování VŠ	35
Obr. 14	Hodnocení kariérního úspěchu, postupu a růstu příjmu po absolvování VŠ	35
Obr. 15	Pracovně právní forma současného zaměstnání	37
Obr. 16	Počet zaměstnanců organizace, ve které respondenti pracují	37
Obr. 17	Typ pracovní pozice	38
Obr. 18	Charakter náplně pracovní pozice	38
Obr. 19	Vztah mezi pracovní náplní a vystudovanému oboru/specializaci/programu	39
Obr. 20	Hodnocení připravenosti respondentů při vstupu na trh práce	40
Obr. 21	Důležitost dovedností a kompetencí v praxi	41

Obr. 22 Rozvoj dovedností a kompetencí na ŠAVŠ v průběhu studia.....	41
Obr. 23 Účinnost výukových metod na ŠAVŠ	42
Obr. 24 Míra zařazení metod výuky na ŠAVŠ	43
Obr. 25 Pomoc/spolupráce ze strany ŠAVŠ.....	43
Obr. 26 Pomoc/spolupráce ze strany absolventů	44
Obr. 27 Pohlaví respondentů.....	44
Obr. 28 Věková kategorie respondentů.....	45
Obr. 29 Průměrný měsíční příjem respondentů.....	46
Obr. 30 Průměrný měsíční příjem podle věkové kategorie absolventek.....	49
Obr. 31 Průměrný měsíční příjem podle věkové kategorie absolventů	49

Seznam tabulek

Tab. 1 Počet absolventů s vysokoškolským vzděláním v letech 2001-2022 veřejných a soukromých škol ČR	14
Tab. 2 Délka trvání nezaměstnanosti vysokoškolsky vzdělaných	19
Tab. 3 Počty absolventů Škoda Auto Vysoké školy o.p.s.	25
Tab. 4 Počet absolventů jednotlivých oborů, programů a specializací, kteří vyplnili dotazník.....	28
Tab. 5 Kategorie prvního zaměstnavatele	33
Tab. 6 Kategorie prvního zaměstnavatele	33
Tab. 7 Kategorie současného zaměstnavatele.....	36
Tab. 8 Kategorie současného zaměstnavatele.....	36

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Veronika Horká		
STUDIJNÍ PROGRAM/OBOR/SPECIALIZACE	Specializace Řízení lidských zdrojů		
NÁZEV PRÁCE	Absolventi Škoda Auto Vysoké školy o.p.s., jejich uplatnění na trhu práce a zpětná vazba		
VEDOUCÍ PRÁCE	Mgr. Petr Šulc		
KATEDRA	KKM - Katedra kvantitativních metod	ROK ODEVZDÁNÍ	2023
POČET STRAN	57		
POČET OBRÁZKŮ	31		
POČET TABULEK	8		
POČET PŘÍLOH	0		
STRUČNÝ POPIS	<p>Tato bakalářská práce je členěna do tří kapitol. Teoretická část podává základní přehled českého systému vzdělávání, vymezuje pojem absolvent z různých pohledů a popisuje přechod a uplatnění absolventů vysokých škol na trh práce. Třetí výzkumná část práce se nejprve zabývá základním popisem ŠAVŠ, jejím absolventům a výsledkům dotazníkového šetření. Součástí výzkumné části je také analýza vybraných vztahů mezi demografickými charakteristikami dotázaných a jejich odpověďmi na určité otázky společně s následným doporučeným opatřením vycházející z výsledků dotazníkového šetření.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	absolventi vysokých škol, Škoda Auto Vysoká škola o.p.s., uplatnění absolventů vysokých škol, trh práce, mezinárodní standardní klasifikace vzdělání		

ANNOTATION

AUTHOR	Veronika Horká		
FIELD	Specialization Human Resources Management		
THESIS TITLE	Graduates of Škoda Auto Vysoká škola o.p.s., their employment and feedback		
SUPERVISOR	Mgr. Petr Šulc		
DEPARTMENT	KKM - Department of Quantitative Methods	YEAR	2023
NUMBER OF PAGES			
	57		
NUMBER OF PICTURES			
	31		
NUMBER OF TABLES			
	8		
NUMBER OF APPENDICES			
	0		
SUMMARY			
	<p>This bachelor thesis is divided into three chapters. The theoretical part provides a basic overview of the Czech education system, defines the concept of graduate from different perspectives and describes the transition and application of university graduates on the labour market. The third research part of the thesis firstly deals with the basic description of ŠAVŠ, its graduates and the results of the questionnaire survey. The research part also includes an analysis of selected relationships between the demographic characteristics of respondents and their responses to certain questions, along with subsequent recommended measures based on the results of the questionnaire survey.</p>		
KEY WORDS			
	<p>university graduates, Škoda Auto University o.p.s., employment of university graduates, labour market, International Standard Classification of Education</p>		